

Blakk? Jeg?

**Å, NEI - jeg har en solid
konto i Sparebanken.**

**Det skulle alle ha, du vet
hvordan det er**

«når krybben er tom» o.s.v.!

**Sparebanken
Vestoppland**

- vi er til å snakke med

KJENN DIN BYGD

Lokalhistorisk litteratur i godt utvalg

TOTN-tidsskrift hf. 1-9	á kr.	40,-
TOTN-årbok 1978-79-80-81	á kr.	55,-
TOTN - årbok 1982 - 83	á kr.	75,-
TOTN-register til hf. 1-6	kr.	10,-
Gamle totenkart (tre i konv.)	kr.	10,-
•		
Totens Bygdebok bind 1 (to halvbind)	á kr.	120,-
Totens Bygdebok bind 2-3	á kr.	120,-
•		

AKSEL NAPSTAD:

Viltotningen. Viser med noter	kr.	40,-
MAGNE OLSTAD: Spellmann langs vejen	kr.	30,-
PÅL GIHLE: Frå gammalt	kr.	75,-

PÅL GIHLE:

Østre Toten Bondelag 1882-1982	kr.	68,-
PÅL GIHLE: Hoff kirke	kr.	30,-
TOTENDIALEKTA: Form - bruk - framtid?	kr.	30,-
TOTENMÅL og anna mål, 1-4	kr.	25,-
TOTEN GJENNOM 100 ÅR. 1825-1925	kr.	30,-
ØYEBLIKK SOM VAR. Gamle fotografier	kr.	98,-
TOTEN MUSEUM 1923-1973	kr.	10,-
OPPLAND MAGASIN, hefte 3	kr.	25,-
ÅRBOK FOR GJØVIK nr. 1	kr.	25,-
ÅRBOK FOR GJØVIK nr. 2	kr.	40,-
JAC. RØKEN ØDEGAARD: Slagerboka	kr.	40,-
MJØSA - Årbok 1982-83	kr.	78,-

TOTENS BOKHANDEL

Stein og Bjørn Østby
LENA — TLF. 60594.

VESTOPPLAND SLEKTSHISTORIELAG

Postboks 266 2801 Gjøvik

Medlemskontingent: kr. 80.- pr år.
(Første medlemsår kun kr. 50.-)

Lagets tidsskrift kommer 4 ganger i året.

Annonsepriser:	1 gang	4 ganger
1/2 side.....kr	150.-	kr. 500.-
1/1 " "	300.-	" 1000.-
Bakside....."	500.-	" 1400.-

Neste nummer av tidsskriftet kommer ut
ca. 1 september.

Siste frist for innlevering av stoff er
15 august.

Hovedstyre:

Formann: Ole M. Granum

Nestformann: Arne Amundgård

Kasserer: Fredrik Dyhren

Sekretær: Jan E. Jaatun

Styremedlemmer: Bjørn Bakke, Hans Næss,
Leif A. Wien og Per Ole R. Olsen.

Bladstyre: Arne Amundgård, styrer. Reidar
Reinsvoldsveen, Kari Nordal, John Brandrud.

INNHold:

Lagsnytt.....	side	6
Slektshistoriegruppe		
på Ringerike	"	7
Litt om familien Hammer	"	8
En familie i Torpa 1700-1801.....	"	14
Glassverksslekter	"	18
Nordmenn i Amerika.....	"	22
Series Pastorum Hofuensis II.....	"	23
Gudbrandsdøler på Hadeland		
og Ringerike	"	26
Michel Taraldsen på Midtberg	"	29
Ryttergårder på Hadeland.....	"	32
Klipp fra en gammel avis	"	36
Slektsnedtegnelser fra		
Johannes A. Skinderviken	"	38
Tips	"	42
Finneslekt fra Heksum	"	43
Altergang i Jevnaker 1844, del 2	"	49
Om Dorph-slekten.....	"	51
Innflytting til Toten	"	55
Missalet fra Vardal	"	57
Fra Vang, Hedmark.....	"	57
Nordmenn i Amerika.....	"	58
Slektshistorie i en gammel bok.....	"	58
Christian Dag Spangen.....	"	60
Hasli i Snertingdal	"	60
Spørsmål og svar.....	"	62

LAGSNYTT

Vårt lokallag i Land er nå en realitet, på møtet 28 mars ble følgende utsett til et foreløpig styre:

Tormod Grønland Torpa
Leif A. Wien Dokka
Birger Olsen Odnnes

Møtestedet for lokallaget vil foreløpig bli biblioteket på Dokka, der medlemmene vil ha tilgang på et komplett sett mikrofilmer av kirkebøkene for Land, dessuten vil folketellingen fra 1801 være tilgjengelig, det er innledet et samarbeid med biblioteket med sikte på å kjøpe inn mer slektshistorisk materiell.

Den årlige museumsturen vår vil i år bli lagt til Toten Museum 2 juni, se eget oppslag i dette tidsskrift, fjorårets møte på Hadeland ble jo en fin opplevelse for de mange fremmøtte. Vi vil oppfordre alle medlemmene om å ta med familien og komme til Toten denne søndagen. Toten Museum har et godt tilbud til alle, ikke bare til slektsgranskerne.

Vi fortsetter avskrivningen av manntallene fra 1664 og 1666 for vårt distrikt, vi er nå igang med Aurdal, Slidre, Vang og Hadeland. Manntallet for Vang vil bli det første som blir ferdigt (ca 1 juni).

Styret har utsett Arne M. Sandlie, Gran, som lagets organisasjonssekretær for i år.

Laget deltok i mars på Randsfjordfestivalen som denne gang ble avholdt på Gran. Vi deltok i et samarbeid med Biblioteket i Brandbu og Gran Historielag. Biblioteksjef Anne Lise Jorstad hadde fått lånt inn til biblioteket tildels meget gamle dokumenter og bøker av historisk verdi. Hans M. Næss bidro med alt sitt arkivmateriale av kirkebok-filmer og bøker om slekter samlet gjennom

flere år. For et år siden fikk vi et mikro-fiche leseapparat med kopiering, samt et mindre apparat av Opplandsbanken/DNC. Et besøk av Arne M. Sandlie i Gran Sparebank et par dager før festivalen resulterte i en gave fra Sparebanken på kr. 5000.- I tillegg fikk vi kr. 1000.- av Gran Historielag. Pengene ble brukt til innkjøp av et leseapparat for mikro-film. Vi retter en varm takk til giverne for disse gaver, som nå er plassert på biblioteket i Brandbu, og til bruk for alle som leter etter aner.

SLEKTSHISTORIEGRUPPE PÅ RINGERIKE

Torsdag 7. februar ble det stiftet ei slektshistoriegruppe på Ringerike, som ei undergruppe av Ringerike Historielag. Over 50 interesserte møtte opp i sprengkulda (ca. -20) og de fleste tegnet seg som medlemmer etter å ha hørt et fengende kåseri om slektsgransking av Hans M. Næss fra VSHL Gran. Styret i gruppa består av:

Brit Astri Sviund, Ringerike (ex Gjøvik), formann

Johan Bratvold, Modum, nestformann

Thorleif Solberg, Ringerike, styremedlem

Jens E. Fjeld, Ringerike, styremedlem

Runar Berg, Ringerike, varamedlem.

Møtested er Ringerike Bibliotek, Hønefoss og møtedag er den første torsdagen i måneden (jan.-april og sept. - des.) Av arbeidsoppgaver har gruppa fått satt i gang avskrift av tingbøkene for Ringerike. Vi planlegger også å fotokopiere skiftekartene i Riksarkivet for Ringerike/Hallingdal. Endel arkiver som finnes på Ringerike Bibliotek har vi også tenkt å bearbeide. Om vi skal klare å få satt igang et medlemsblad er avhengig av medlemmenes bidrag, men vi håper å komme igang til høsten.

Alle som er interessert i slektsgransking kan bli medlem av gruppa og vi ønsker spesielt velkommen slektsgranskere i Vestoppland som vil ha kontakt "sørover". Medlem blir man ved å melde seg inn i Ringerike Historielag - 20 kr. i årskontingent og merke av på innmeldingsblanketten at det gjelder slektsgruppa. Innmeldingsblanketter kan man få hos formannen i VSHL eller ved å henvende seg til styret i gruppa, adresse Ringerike Bibliotek. 3500 Hønefoss.

Litt om familien Hammer

De illustrasjoner som brukes i denne artikkelen er hentet fra Årbok for Hadeland 1978 og er greie og lettforståelige, men her skal knyttes noen få kommentarer til dem.

Slektsvåpenet for denne Hammer-familien var en hammer, mens en annen Hammer-familie har navnet sitt fra Hammer, en eldre form for Hamar, Stor Hamar-gard.-Christopher Mortensen Sand, som nevnes i oppsettet var av adelig hollandsk slekt. Jens Hansen Holth var sønn til Hans Sjøfrensen som var sogneprest til Holt ved Arendal.

Familien Hammer var også sterkt knyttet til garden Melbostad på Hadeland der for eksempel den mest omtalte av alle i denne familien, Christopher Andersen Blix Hammer bodde. Han var forfatter, embetsmann, generalkonduktør i Akershus stift 1752-1804 og gav ut skrifter om praktiske landbruksspørsmål, hagebruk og lignende. Han var dessuten en varm patriot og en av de første som tok til orde for eget norsk universitet. Sine samlinger og sin formue på ca. 20.000 riksdaler testamenterte han til Det Kongelige Norske Videnskabers Selskap i Trondheim.

Karen Christophersdr. Hak var datter av Christopher Jensen (død 1611), prest i Stange og senere på Toten og gift med Margrete Pedersdr. Winche. Hennes foreldre var fogd Peder Knutsen på Hallingstad og hustru Gunhild Mogensdr. Stor Ree, Stange.

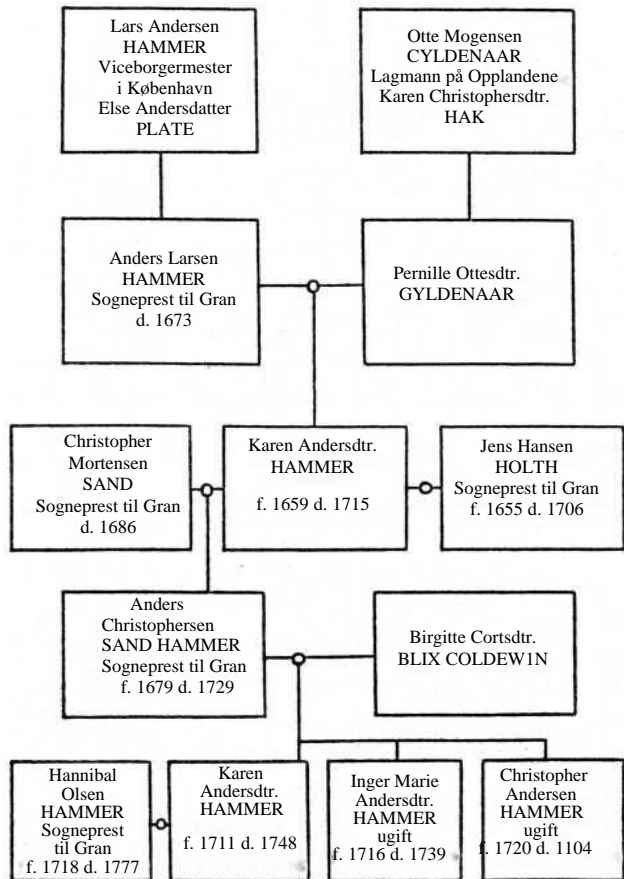
Foreldrene til Christopher Jensen var biskop til Oslo og Hamar Jens Nielsen 1538- og hustru Magdalene Frantsdr. Berg, bispedatter.

Foreldrene til Jens Nielsen var dansken Niels Jørgensen Frendesonius og hustru Hilleborg Jonsdr. bondejente fra Eidsberg

Familien Hammer gjorde en langvarig innsats på Hadeland og kan derfor gjerne huskes også i våre dager. Fire av familien var prester på Hadeland og den femte, Christopher Hammer, var også presteutdannet, men valgte å ofre seg for andre oppgaver.

(AA)

Slektstavle for prestefamilien Hammer på Gran.

(Årbok for Hadeland 1978 s. 11).

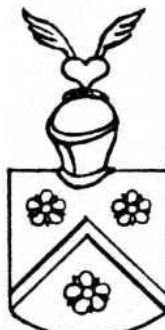
HAMMER

BLIX

HAK

GYLDENAAR

COLDEWIN

Hammervåpenets skjold uttegnet av Gurly Engelsen

(Årbok for Hadeland 1978 s. 9)

Christopher Blix Hammer (1720-1804) testamenterte som kjent alle sine samlinger og hele sin formue til Det Kongelige Norske Videnskabers Selskab i Trondheim, og i denne samlingen befant seg også et blad fra Grans kirkebok, og som ble oppdaget og levert til Statsarkivet i Hamar høsten 1984.

Vi har stilt Statsarkivet spørsmål angående dette bladet og har fått følgende svar ved arkivar Yngve Nedrebø:

" Det utrevne bladet fra kirkeboka for Gran er fra 1720 - og det kan vel ikke være tvil om at det er Christoffer Hammer selv som har revet det ut. Bladet inneholder nemlig opplysningene om hans egen fødsel og dåp (se under 3. september).

Pagineringen av kirkeboka for Gran (og andre gamle kirkebøker) har foregått lenge etter at bøkene var utskrevne. Vi har derfor ingen garanti for at det ikke kan være blitt borte andre blader - men det er nok ikke noe problem av stort omfang".

Vi skal så forsøke å skrive av det som står på disse to sidene som Christoffer Hammer rev ut! Skrifta er nokså knudrete og vanskelig å skjønne. Så det kan bli feil i avskrifta som her blir gjort. Presten har ført inn kirkehandlingene etter hvert og uten å dele inn i rubrikker. Dette var vanlig på den tida.

"13de Søndag efter Trinit. bleff Anders Toveruds quinde introduceret ved Næs samme dag bleff lyst till Egteskab første gang for Ole Jacobssøn og Ane Erichsdaatter begge fød Gierviigen, saa og døbt ved Gran Torgrim Dynnas barn og kaldet Erich, fadderne Ole Sørum, Jørgen Kaarsrud, Malene Hoff, Rønnou Dynna, Zitzzell Hoff, saa og Povell Huusers barn døbt ved Gran og kaldet Ingeborre fadderne Joen Huusser, Rasmus Framstad, Aase Bierche, Elj Framstad, Ragnild Guldbrandsdtr. Fremstad, samme dag bleff begraffuen ved Gran, Peder Anderssøn Dynna Ejers Daatter ved Nafn Marte Pedersdaatter som var Et Aar ingen Maaneder 2 Uger gammell.

Torssdagen d. 29 Augusti stoed Engebret Christopherssøn Egge og Martha Mickelsdaatter deris Bryllup ved Gran.

14de Søndag effter Trinit: bleff introduceret ved Gran Peder Gamkinds guinde og Joen Halvorsbølls guinde, saa og

døbt ved Gran, Elen Tordssøn Gulden Ejers 2de Børn det eene kaldet Toer det andet Birte. Fadderne Simon Lunda Sigvald Tostenssøn Gulden Ejer, Sifuer Gulden, Tore Gulden, Ragnild Lunda Aase Molden, Karj Mogensd: Karj Gulden Ragne Gulden saa og Ole Mortenssøn Dælen Ejer barn fra Brandboe døbt ved Gran og kaldet Birte. Fadderne Joen Østenssøn Dælen Bendt Bierche, Aasse Bierche, Aasse Dælen, Sirj Bierche Eyer, samme dag bleff Guro Christophersdaatter Skattum begraaffuen ved Gran som var 55 Aar 7 Maaneder og 3 Uger gammell samme dag Lyst till Egteskab, anden gang for Ole Jacobssøn og Ane Erichsdaatter.

Tiisdagen d. 3 September bleff velærværdige Hæderlig og meged vellærde Hr. Anders Hammer, Sognepræst till Grans Menighed, hans barn døbt udj Grans Kirche og Kaldet Christopher, faddere Høyædle og veelbaarne Oberst Lieutenant Cuscheron, Lieutenant Heiman, Christian Jorstad, Oberst Leutnant Cucherons frue, Else Hammer, Hr. Jens Stoltenbergs Kiereste Mette Lyche.

Torsdagen d: 5 Sept: bleff Lars Guldbrandssøn Koller og Birte Lucasdaatter Romholt Trolofued i Grans Præstegaard, forlofuere Sifuer Huall, og Engelbret Huall.

Løfuerdagen: d 7 Sept bleff Jacob Pederssøn Braum soldat og Karj Olsdaatter Trolofued udj Gran Præstegaard forlofuere Engelbret Egge og Ifuer Elenssøn Tisslebachen.

15de Søndag efter Trinit bleff Ole Bergs qvinde paa Duersten Ejer introduceret ved Thingelstad, saa og døbt ved Tingelstad Erich Pederssøn Blæchen Ejer hans Barn og kaldet Martha fadderne Joen Olssøn Blæchen, Peder Pederssøn Aase Olsdaatter, Birte Pedersdaatter Birte Olsdaatter, samme dag bleff introduceret ved Gran, Hæderlig Ole Bondens Kiereste og Michell Olssøn Loffsvolds guinde saa og lyst till Egte skab første gang for Jacob Pederssøn Braaum og Karj Olsdaatter saa og døbt ved Gran Amund Nielssøn Hvinden Ejers barn, og kaldet Christopher Fadderne Peder Dahl, Gudbrand Klæstad, Guldbiør Dahl, Marj Klæstad, Jør-an Dahl.

Tiisdagen d: 10de Sept: bleff Sergiant under Welædle Major Langelands Compagnie Bersvend Pederssøn Nestegge og Malene Elensdaatter Tislebachen Trolofued udj Grans Kirche, forlofuere Tambour Guldbrand Hanssøn Nestegge og Joen Alfssøn Enevolden. - Føde 8 Døde 2.

Neste side:

Løfuerdagen d: 14 Sept: bleff Povell Lucassøn Romholt og Karj Olsdaatter Søv Trolofued udj Grans Præstegaard, forlofuere Povell Lunde og Biørn Skierfuen, saa og bleff Trolofued udj Grans Præstegaard, Niels Olssøn Molden Soldat under Wellbaarne Hr. Oberst Leutenant Cuocherons Compagnie og Chatrine Larsdaatter, forlofuere Magnus Wøj-en og Joen Molden, saa og Guldbrand Bertelsøn Landragun og Elj Helgesdaatter Trolofued udj Grans Præstegaard, forlofuere Ole Stadstad og Lars Stadstad.

16de Søndag efter Trinit bleff Guldbrand Endressøn Lysens guinde introduceret ved Gran samme dag bleff Lyst tili Egteskab første gang for Sergiant Bersvend Pederssøn Nestegge og Malene Elensdaatter første gang for Niels Olssøn og Chatrine Larsdaatter, første gang for Guldbrand Bertelssøn og Elj Helgesdaatter første gang for Lars Guldbrandssøn og Birte Lucasdaatter, første gang for Povell Lucassøn og Karj Olsdaatter, anden gang for Jacob Pederssøn og Karj Olsdaatter, 3die gang for Ole Jacobssøn og Ane Erichsdaatter, samme dag stoed Et Vandrings quindfolch ved Nafn Marthe Olsdaatter fra Rachestad Sogn, aabnebare schriffte her i Grans Kirche for Lejermaall med Hans Christenssøn Soldat under Capitain Stockfleths Compagnie ved det Aggershuussische Regiment, hendes Barn er døbt her i Grans Kirche nestleden d: 12te Søndag efter Trinit: samme dag bleff døbt ved Gran Tarald Olssøn Undelies Ejers barn og kaldet Østen fadderne Johannes Undelj, Lyder Lyderssøn, Elj Hualebye Hagen Marj Reiersdaatter Kari Evensdaatter Gran samme dag bleff Ole Anderssøn Tuff begraafuen ved Gran, som var 32 Aar og 6 Uger gammel.

Torsdagen d: 19de September bleff Halvor Malers guinde ved Nafn Rønnou Michelsdaatter Miønnevolden og hendes anden Søn Niels som var En Halff Time gammell og hun var 31 Aar 5 Maaneder og 19 Dage gammel, begraaffuen ved Gran.

17de Søndag effter Trinit: bleff Christopher Hanssøn ved Sougens guinde introduceret ved Næs, samme Dag bleff Anders Madssøn Wiiens Eyers guinde introduceret ved Gran.

Sancte Michells Dag bleff introduceret ved Gran Torgrim Dynnas quinde og Povell Povelssøn Huusers quinde, samme Dag bleff lyst till Egteskab 3die Gang for Sergiant Bersvend

En familie i Torpa 1700-1801

Av Kari Nordal

Manntallet for 1666 kan være et godt utgangspunkt når en skal forsøke å finne fram til en slekts opprinnelse. Vi skal starte der, og så følge en familie fram gjennom velstand og framgang til vansker og motgang. Historien er et eksempel på hvem som ble husmenn, og hvordan det gikk til med denne slekta. For andre kunne det være helt andre årsaker.

Vi begynner på helgarden Felde der det var to brukere i 1666. Den ene het Haldor Olsson. Han har sønnen Halvor, 10 år. Senere vet vi at det er en sønn Ole født 1670. Halvor får vel garden, og Ole Haldorsen blir gift med enken etter Paal Gjerdalen og blir bruker i Gjerdalen som dengang var holdt for å være litt av et "kaksebruk". Den andre brukeren på Felde er Harell som har sønnen Hallor 6 år, og i 1666 blir Gulbrand Harelsen født.

Gulbrand Harellsen, 1666-1712 blir gift med Birgitte Siffuersdatter Fossum, f. 1661, d. 24.7.1746. Disse to tar over bøkelen på 1 hud i Vestre Finden i 1702. De får en datter, Ingeborg. Gulbrand dør, som sagt, i 1712, bare 46 år gammel. Birgitte gifter seg igjen med Elling Taraldsen fra Jørandlien f. 1680, d. 1751. Elling får bøkelen på 1 hud av generalleutnant Herman Hausmann og likedan på to hud av Hannibal Stockfleth på jordegodset Finden i Aust Torpa den 16. september i 1713. Etter Hannibal Stockfleths død blir mange av Stockfleths garder i Landsbygdene frembydt på auksjon. Elling ser nå en sjanse til å bli odelsbonde. Han får Monsjiur Tobias Holm til å by på garden for seg, og han får tilslaget for 170 rd. Skjøtet er datert den 20. mai 1723.

Allerede 20. desember samme år gir han skjøtet videre til Christopher Michelsen Rustaden for 240 Rd. og med følgende kontrakt:

Elling Taraldsen Finden har 20. desember 1723 solgt til ungkar Christopher Michelsen Rustaden 2 huder med bygsel i Finden på følgende betingelser:

1. Christopher Michelsen skal ekte hans stedatter Ingeborg Gulbrandsdatter.
2. Elling Taraldsen oppl. gården for Christopher Michelsen år 1726.
3. Nyder Elling Taraldsen av gaardens aker mens han er i felag i hans brød 1 mål.

4. Vil han holde husholdning selv skal han nyde av gårdens aker 2 1/2 mål, som skal dyrkes av Christopher Michelsen.
5. Rettighet til å benytte en hest, når han ønsker, ellers er den felles.
6. Elling Taraldsen skal ha 2 kjør og 6 sauer.
7. Christopher Michelsen og tilkommende hustru skal ha omsorg for sine gamle (svigerforeldre).
8. Den siste hovedpost er denne, at når de 3de. forskrefne år for ende, skal hannem (Christopher Michelsen), ofverleveres min (Elling Taraldsens) bøkelseddel på den hud geheimrådde Hausmanns frue og arfinger tilkommer til bøkssel at antage.

Kontrakten er datert og signert (tinglest) 14. juli 1724. Christopher f. 1687, d. 1/1 1744 og Ingeborg som vi antar er født ca. 1700, og død ca. 1780 fikk mange barn:

1. Mari f. 1725 og død i barsel 24 år i 1748.
2. Anne f. 1727 konfirmert 1754 (se tekst).
3. Micael f. 1730 d. 9.12 1739 9 år gammel
4. Marit f. 1731, konfirmert 1746.
5. Ingebor f. 1733 konfirmert 1750.
6. Ingrid f. 1735 konfirmert 1752 (se teksten) død etter 1801.
7. Berthe f. 1739 død 14 uker gammel.
8. Mari f. 1741 død 1749 8 år.
9. Micael f. 1744 død 1749 5 år.

Den 8. november 1730 får Christopher skjøte på den siste hud i garden av oberst Christian Ulrik Hausmann for 120 rd. Og så har han full råderett over hele garden. Men så dør Christopher i 1744. Ingeborg gifter seg igjen med Harald Hansen, palmesøndag i 1745. Allerede neste år føder Ingeborg for tiende gang og får sønnen Christopher. Han dør også i 1749, 3 år gammel, (barnesykdomsepidemi?). I 1750 blir Gulbrand født og han får leve helt til 1835 da han dør barnløs 85 år. Han ble gift på sine eldre dager med en enke etter en husmann på garden.

Døtrene Anne, Marit og Ingeborg ser vi er konfirmert. Om Marit og Ingebor har vi ingen opplysninger. Anne er antagelig den Anne Christophersdatter som i 1761 er gift med husmann Ole Hansen Opsahl og har datteren Mari. Denne Anne er oppgitt å være 72 år i 1801. Det er to år feil, men det er allikevel mulig. Alderen ved konfirmasjonen kan være feil oppgitt, da hun jo kunne være av dem som hadde vansker med å "slippe frem" for presten. Dette kan og være

årsaken til at en husmann ble godtatt som "gifte". Den eneste av denne store barneflokk som vi med sikkerhet vet har etterslekt er Ingrid. Hun ble gift med Jens Joensen fra Hovland i Saksumdalen.

Om Jens Finni er fortalt at han brukte 10 år på å drikke seg fra gard og grunn. Sannheten i dette kan vi ikke si så mye om i dag, det vi kan se, er at Jens brukte garden i 15 år, og at garden etter hvert ble noe forgjeldet. Ingrid skifter i 1773. Da er vel Jens død og hun vil gifte seg igjen. Den nye ektemannen heter Ole Eriksen. Han greier imidlertid ikke å rette opp den vanskelige økonomiske situasjonen. Han må pantsette garden i 1779 til Ole Nilsen som har Midt Finden og han greier ikke å innløse pantet. I 1782 selger han til Ole Nilsen for 2000 Rd. garden med alle dens tilliggende herligheter. Ingrids mor og stefar får føderåd av garden. Selv må Ingrid og Ole sette seg ned som husmannsfolk på nabogarden. En epoke er slutt. Det blir nå vanskelig å følge familien, men vi har opplysninger fram til ca. 1810. Ingrid og Jens fikk disse barna:

1. Rønnaug Jensdatter f. 1758. Hun ble gift med soldat Hans Olsen. Disse to var det som ryddet og bygget Åmotsrøste. Ved folketellinga i 1801 har de en datter, Marte f. 1798. Hans Olsen kom fra Madsstuen på Vest Torpa. Datteren, Marte Hansdatter fikk bl.a. sønnen Hans, som ble den kjente urmaker Hans Åmotsrøste i Øvre Nyhus. Hans datter igjen ble gift Brattlien.

2. Ingeborg Jensdatter f. 1761. Hun ble gift med Endre Arnesen Haugen eller Frøsakereiet. Han var skredder, og ved folketellinga 1801 er de bosatt på Frøsakereiet sammen med hans foreldre. De har sønnen Amund f. 1798 og datteren Anne f. 1800. I 1801 tar de over plassen Brusveen under Finni og bosetter seg der.

3. Anne Jensdatter f. 1763. Hun blir også gift med en skredder. Han heter Hans Dafinsen, også kalt Hans Parthaugen. De er bosatt på Parthaugen under Kinn sammen med hans foreldre. De har en datter Anne f. 1800 i 1801.

4. Jon Jensen f. 1766 ble konfirmert i 1782. Vi vet ikke mere om ham, han døde sannsynligvis ung.

5. Christopher Jensen, f. 1768. Ved folketellinga 1801 var han bosatt på en plass under Øystad i Søndre Land. Han er da korporal og leier husrom av husmann Tolleiv Micelsen og konen Kari Hansdatter. De har blant flere barn datteren

Anne, som blir gift med Christopher i 1802. De får flere barn, en er Jens Volden. Jens blir en dyktig smed. Han smir seg en fiolinbue av jern og får dermed tilnavnet Jønnbågå. Han blir en av de aktive i den første Thranitterbevegelsen i Land.

Av Ingrid's barn fra annet ekteskap kjenner vi bare til Ole f. 1779 (eller 80) som vokste opp. Erik f. 1777 døde Uten. Ved folketellinga 1801 er Ole og Ingrid bosatt på Skogen (under Kinn), sønnen livberger seg som skomaker. Vi kjenner ikke til noen etterslekt. Det er sikkert etterkommere etter flere av Jensdøtrene i Torpa i dag. Christopher har stor etterslekt spredt over Vestoppland og Valdresbygdene. Her er arbeide for flere "granskere".

Aust Torpa 28. februar 1985.

VESTOPPLAND SLEKTSHISTORIELAG

har til salgs:

Tidsskriftet:

Nr. 1-2-3/83 samlet	kr. 10.-
" 4/83	kr. 10.-
" 1-2-3-4/84	kr. 12.- pr stk.

Manntall fra 1666.

Toten	medl.pris	kr 20.-	andre	kr 30.-
Land	" "	kr 30.-	"	kr 45.-
Vardal	" "	kr 20.-	"	kr 30.-
Biri, Snertingdal	"	kr 20.-	"	kr 30.-

Glassverksslekter

Av Arne Brorson

Som kontorsjef ved Hadelands Glassverk hadde jeg rik anledning til å studere Glassverkets arkiv. Arkivet går tilbake til omkring 1812, så det dekker ikke hele verkets driftstid, men inneholder mye stoff om forholdene ved bedriften gjennom de mange år.

Som pensjonist fra 1976 fikk jeg interesse for å studere de gamle glassverksslektene for å se om noen av de som var med i starten fremdeles hadde etterkommere i distriktet. I statsarkivar Christiansens 3 binds verk om glassverkene og Christiania Glasmagasin fant jeg navnene på endel av dem som var med fra starten, men jeg fant ut at jeg måtte til kirkebøkene for å finne samtlige, og deres familier. Jeg fikk kjøpt fotostatkopier av kirkebøkene fra 1765 til 1890, og disse - sammen med andre kilder har gitt meg muligheter for å granske disse slektene.

Av Christiansens bøker fremgår det at de første utlendinger som ble antatt for å lage glass i Norge kom fra Thüringen til Nøstetangen Glasværk i Eker (Hokkstund) (1741-1778). Det var to fagarbeidere med hjelpere. Navnene er dessverre ukjent. Senere kom det flere og kjente navn er: Martin Müller, Elias Gerner, Frantz Wentzel, Dischler, Gundelach, Michel Mendel, Christian Haintz, Gøbel, Gustav Holm (svensk), William Bruun (Braun-Brown), James Keith, Thomas Lockland (engelsk) og sliperne Køhler, Bocker og Vilas Winter. I 1748 ble anlagt Aas grønne glasshytte i Sandsvær for å ta den såkalte grøntglassproduksjonen, og nye arbeidere ble innkalt foruten de som ble overført fra Nøstetangen. Som driftsleder ble ansatt Kay Brandt og blant glasspusterne finner vi navnene: Wentzel, Irrich (Erich), Wendt, Brauer (Baar, Broer m.m.) Bertheling, Hagen, Bruun, Filion, Ziegler (Thegler), Lippert, Balch, Gundelach, Jackwitz, Kauffeldt, Runge, Erich Schiøtt, Abel, Stouk, Weber. De fleste av disse kom fra Mecklenburg.

Da Aas grønne glasshytte ble nedlagt i 1764 ble folkene derfra overført til Hadelands Glassverk, og det var vel stort sett de samme familiene som fortsatte fremover i tidene. Men det var en viss vekselvirkning mellom Hadelands Glassverk og de øvrige verk som tilhørte Compagniet, Biri

Glassværk og Hurdal, og denne vekselvirkning ble også utvidet til å omfatte beslektede verk som Gjøvik Glasværk og Jevne Glasværk i Fåberg samt Schimmelmanss Glasværk eller Hurum Glasværk.

Når ovnene skulle repareres på det ene verk, ble folkene, eller deler av besetningen overført til et av de andre. Overflyttingen kunne bli en ganske omfattende affære, for de måtte ta med seg det arbeidsutstyr de skulle bruke foruten vanlige husgeråd. For eksempel ble 1843 en overflytting foretatt fra Biri til Hadeland hvor over 70 personer skulle flyttes. De ble kjørt med hest og vogn til Rødnæs i Land, og derfra ført over i såkalte føringsprammer som ble sleperodd til Jevnaker.

Her skulle de innkvarteres i de leiligheter som fantes + noen leide husmannsstuer, og man kan tenke seg hvordan forholdene ble for folk som bodde i 2 rom + 1/4 kjøkken når de skulle ta imot nye familier til innlosjering i sine fra før så trange bekvemmeligheter. Disse folkene som ble overført i 1843 kom til å bli ved Hadeland en rekke år helt til verket i 1853 la om sin produksjon til vesentlig klart glass. Da måtte folkene fra Biri tilbake til sitt hjemsted og nye folk kom isteden. Imidlertid hadde de knyttet familiebånd på Jevnaker, så det er mange forbindelser mellom folk fra de to verk.

Da Hadeland i 1855 gikk over til klart glass, kom det, som sagt nye folk til verket. Noen ble, og noen reiste igjen etter kortere tid.

Av folk som ble, kan nevnes: Fillinger, Hanisch, Hirsch, Mildner, Nyquist, Viborg, Boquist, Siegel, Schmidt, Mattern, Grohmann, Nørtemann, Jentausch, Ståhl. De som kom og forsvant var: Kraft, Bitter, Gerhard, Hackel, Hanemann, Jungwirth, Kourzil, Manz, Majer, Opitz, Portner, Rohrbach. Schwaten, Wolf, Zange, Fangell, Hammerstrøm, Hammergren, Langer, Oehlmann, Schwan, Wiesener, Graff, Empmann, Klinger, Creutzer, Ferguson, Gerner, Günther, Horn, Schumann, Skerl, Biller, Hazel, Heller, Handick, Kempe, Scandorf, Bagge, Casper, Leisner, Schröder, Gullieaume. Noen ble også her til de døde og hadde etterkommere her, for eksempel glassmaler og gravør Robert Gube, men etterkommerne forsvant fra bygden.

De slekter jeg har konsentrert meg om og som har etterkommere i distriktet fremdeles er: Irrich (Erich),

Wendt, Wentzel, Abel/Gundelach, Ziegler/Thegler, Filion/-Klokkestueslekten og Lippert. Når det gjelder den siste så er det folk i slekten som har gransket den og laget en bok om den. Boken er dessverre ikke til salgs.

Spesielt Erich og Wendt slektene har en voldsom spredning, og jeg har kontaktet en rekke av deres etterkommere for å samle så mye data som mulig. Glassverkslektene er i høy grad inngiftet i hverandre, men mange av de tyske ungguttene foretrakk norske jenter, så det forekom etter hvert ganske mye inngifting i norske slekter.

Jeg kan ikke her komme inn på de enkelte slekter, men jeg har lovet redaktøren for tidsskriftet å skrive litt om Wendt-slekten, og det har jeg gjort. Jeg har samlet en god del materiale også om de slektene jeg hittil ikke har gått videre med, så om det kommer noe forespørsel, så kan jeg nok gi en del opplysninger.

Det var ikke til å unngå at de utenlandske slektene til å begynne med ble sett på med en visse mistenksomhet eller ihvertfall reserverthet blant bygdens innfødte. De snakket et fremmed språk seg i mellom og utad forsøkte de å gjøre seg forståelig på gebrokkent norsk, men det gav nok ofte grunn til misforståelser. De som først lærte felles språk, var nok unggutter og ungjenter.

Ellers hadde tyskerne sine egne skikker og seremonier, egne spisevaner osv. og klædrakten var ofte annerledes. Men hos bygdens fremste familier fikk glasspusterne en varm mottagelse. De representerte for dem det store utland, og kunne fortelle mye fra verden derute. Det er derfor ikke så sjelden å se at glasspusterne har hatt faddere fra både lensmenn, godseier og prest i sine barnedåper, og de har også selv kvittert med tilsvarende tjenester. Så et visst samkvem har det nok vært, især i den første tiden,

Etterhvert ble samkvemet mellom glassverksfolk og bygdefolk mer gemyttlig og hjertelig og det oppstod en omfattende samhandel mellom gruppene.

Glassverksfolkene tjente forholdsvis bra, og bøndene fikk lett omsatt sine produkter hos dem. Glassverket hadde jo også sin egen butikk hvor bygdefolket også kunne handle, og hvor de solgte sine produkter i bytte mot slike ting som salt, sukker, tobakk, tøy og selvsagt glassvarer.

Glassverksfolket fortsatte dog å være noe for seg selv. De hadde egen skole, eget forsorgsvesen, egen pensjonskasse, eget brannvesen og egen butikk. Det var også et eget

rettsapparat ved verket som tok seg av alle interne tvister og forseelser. Det var en stat i staten.

De tyske arbeidere var flinke musikere. De hadde hornorkester, strykeorkester og dansemusikere, og de spilte ofte til lokale underholdninger og til dans på bygda. Det pleide å bli ganske sent når de spilte til dans på bygda.

Glassverksfolkene var kjent for å ikke bare lage glass, men også for å tømme dem, og det hjalp ikke at glassverksreglementet hadde strenge bestemmelser om beruselse. Det hendte ikke så sjelden at folkene kom på arbeidet før rusen var gått av dem. Men så ble de jo purret ut tidlig om morgenen også, for de skulle starte i hytta så snart smelta var ferdig, og det kunne av og til bli svært tidlig. Verst var det hvis de som skulle passe smelten hadde drukket for mye. Kom de på jobben uten å være i fin form, kunne det gå galt med smelta, og da var ulykken ute. I verste fall ble det sparken, og det ikke bare fra jobben, men også fra husværet, og da ble det å ta tiggerstaven fatt, for det var sjelden at glasspusterne kunne noe annet enn sitt eget yrke.

Yrket gikk fra far til sønn, og allerede i 6 års alderen måtte guttene begynne i hytta. Da hadde de halv dag i hytta og halv dag på skolen, og det kunne nok bli slitsomt for mange. Jentene kom ikke så tidlig inn i jobbingen. De gjorde seg ferdig med skolen først, men siden ble det rett inn i hjelpearbeideryrket. Glassverksfolkene var flinke til å bruke de små jordlappene de fikk tildelt og de fleste holdt en gris, og enkelte til og med ei ku eller ei geit. Korn kjøpte verket inn for dem hos bøndene, og de fikk det malt på Moe gårds bygdemølle. Poteter fikk de fra verkets gardsbruk, Thorbjørnrud, og hver familie fikk tildelt et visst kvantum (opp til 10 tdr.) Dette hørte med til kontrakten.

Glassverksfolkene hadde fri bolig, og til å begynne med også fritt brenne. Men boligene besto av 1 eller av og til 2 rom med adgang til kjøkken som var felles for 4 familier. De kom således tett innpå hverandre, men det var ikke ofte å høre om noen krangel eller uro. De fleste var jo i slekt med hverandre og holdt sammen i smått og stort.

Glassverksfolkene var ivrige friluftsfolk, og de benyttet den smule fritid de hadde til skogsturer etter bær, fiske og jakt.

Ser vi på folketellingen for 1865, så ser vi at de fleste glassverksfamilier så seg råd til å ha hushjelp, så de må ha klart seg bra. Ofte ble hushjelpene senere svigerdatter, men det var slett ikke alltid. I nyere tid har nok mye forandret seg, men selv i dag er det nok en viss samkjensle blant dem

som er av glassverksavstamning. De har jo fremdeles sitt eget musikkorps, sin egen fagforening, sitt eget forsamlingslokale, sitt eget enkehjem, sin egen stønadskasse (tidligere sykekasse), og slektskapsbåndene er fremdeles levende, og vil formodentlig være det lenge ennå.

(Kåseri holdt på årsmøte i Vestoppland Slekthistorielag på Gran ungdomsskole 24. januar 1985).

Nordmenn i Amerika

Vil bare kort supplere det som er nevnt i Tidsskrift for Vestoppland Slekthistorielag, henholdsvis nr. 4/1984 s. 40 og nr. 1/1985 s. 45. "Vesterheim, The Norwegian American Museum" ligger i Decorah, en liten by i Iowa, like syd for grensen til Minnesota. Dette er et historisk museum, med gjenstander, publikasjoner osv. og utga også "Decorah-Posten" i mange år. Dette museum har et genealogisk senter i byen Madison i Wisconsin, og det er denne avdeling professor Gerhard B. Naeseth er leder for. Avdelingen gir ut "Norwegian Tracks", som vel ligner en del på vårt tidsskrift i det det blant annet benyttes til etterlysning av norske aner eller etterkommer.

Jeg er selv nylig blitt medlem av "Vesterheim, The Norwegian American Museum" og regner med å motta regelmessig "Norwegian Tracks".

Med hensyn på folketellinger (census) i USA har jeg fra en kilde fått opplyst at landsomfattende folketellinger (United States census) blir foretatt hvert 10. år (1880, 1890 osv.) Dessverre ble omtrent hele folketellingen for 1890 ødelagt i en brann i Washington D.C. Videre hadde hver stat egne folketellinger med visse mellomrom for eksempel Minnesota i 1885. Såvidt vites foretas det ikke lenger slike stat-folketellinger.

Hilsen Bjørn Bakke, Raufoss.

SERIES PASTORUM HOFUENSIS II

Av Otto Adolf Fosmo.

Den 3. september 1349 kunngjør pave Clemens VI (DN XVII nr. 82) at han har overdratt Hoff kirke på Toten til den osloske geistlige Arne Thorsteinsson ("Dilecto filio Arnoni Torstani rectori parrochialis ecclesie de Hof in Thodne"). Denne var, som før fortalt, blitt ledig ved Sira Brynjulf Haraldssøns død. Helt ukjent på Opplandene kunne Sira Arne imidlertid ikke være idet DN IV nr. 293 opplyser at ARNO OSLOENSIS ET HAMARENSIS deltok som kannik på et koncil i Bergen (15/9 1345). Paven pålegger samtidig erkebiskopen i Nidaros, erkepresten i Oslo og en kannik i Padua å innføre ham i Hoff kirke. Alt synes å ligge godt til rette, men det er nå en gang slik at mennesket bare spør!

Det er blitt påstått at de 3 mest originale hendingene som har funnet sted i Norges historie er klimaforverrelsen som kom på slutten av bronsealderen - minnet levde videre som "Fimbulvinteren" - dernest kom kristningen av landet og en følge av kristningsverket var Olav Digres omforandring til St. Olav. Men det er en uendelig forskjell på disse to førstnevnte begivenhetene og den tredje. Fimbulvinteren kom krypende gjennom mange ti-år, folk rakk å venne seg til den - Kvite Krist hadde nordmennene lært å kjenne gjennom nesten 300 år før kristningen var et faktum, der rakk de også å tilpasse seg - bort fra Thor og Odin og fram til Kvite Krist.

Men senhøstes 1349 kom et skip fra England til Bergen. Det bragte med seg noe som folk ikke rakk å tilpasse seg til - det vi i dag kaller Svartedauen - den gang het det "Pesta" eller "Den store mandedauen". Dette er den første sykdom i Norgeshistorien som jeg har funnet har fått et eget navn, før het all sykdom rett og slett "sott". På et par måneder hadde farsotten spredd seg fra Bergen over hele Vestlandet, Sørlandet og det nordenfjelske. I løpet av vinteren var det Østlandet som sto for tur. Mange beregninger er gjort over hvor mange mennesker som døde i denne storkatastrofen, vi får sikkert aldri rede på det, men det kan ikke være tvil om at antallet var redselsfullt.

Hva hadde så folk å stille opp mot denne katastrofen? Svaret må bare bli dette: ingen ting! Smittebegrep, bakterier og slikt var totalt ukjent. Navnet "Pesta" i hunkjønn

skrev seg fra at folketrua gjorde det til at det var et fælt, stygt, gammelt kvinnfolk som for gjennom landet med død og ondskap (tru om det var minnet om den vonde jotunkvinna som vi møter i eldre skaldediktning som var årsaken?) Men på ett område kan vi få et heller tydelig inntrykk av hvilken katastrofe som var ute -det gjelder i den gruppen som utvilsomt ble aller hardest rammet, nemlig geistligheten. Ingen var jo mere utsatt enn nettopp geistligheten. De lavere skikt av den hadde til oppgave å pleie syke, de høyere skikt pliktet å utdele den siste olje til de døende. Islandske annaler forteller at på en eneste dag kom 80 lik til en av kirkene i Bergen - men av disse var det 14 prester og 6 djakner. Rett og slett: den maksimale eksposisjon for smitte.

Dette var den situasjon Arne Thorsteinsson møtte. Rett og slett katastrofen. Erkebiskop og erkeprest rakk ikke å innføre ham - begge døde av pesten. Sira Arne overlevde den, men om han kom til Hoff kirke eller ikke har vi ikke noe holdepunkt for. Blant de ganske få oldbrevene vi har om Toten for tida 1309-50 er geistlighet bare omtalt en eneste gang og det er da biskopen i Hamar, Haavard, er på Hanastad og får til forlik mellom medlemmer av en familie der som synes å ha hatt en heller frisk kranjel og langt fra ha vært busser. (Biskop Haavard ordner imidlertid opp).

Andre og mer omfattende oppgaver måtte sikkert prioriteres. Den sterke og mektige - men vel dessverre også temmelig selvsikre høymiddelalderkirken var jo kommet nesten i ytterste nød på grunn av mangelen på tjenestemenn. Dette ser vi tydelig av de bønneskriftene som går fra erkebiskop og biskoper til paven med søknader om å få dispensasjon til prestevielse av mennesker som i "velmaktsdagene" ikke hadde hatt stor sjansen. Dispensasjoner følger på løpende bånd og i meget stort antall, prestesønner som før bare ble dispensert til de aller laveste geistlige lag (som straff på barnet fordi faren hadde brutt sitt cølibatsløfte! Sic!!) går nå oppover i gradene så det riktig fyker etter, i et annet brev gir paven generell dispensasjon for fysisk handicappede mennesker til prestegjeringen, han stiller bare den betingelsen at de må være i besittelse av taleevne! Det trengtes så visst, erkebiskop Olav - som ble utnevnt av paven på hans provisjon - fordi det ikke fantes mer enn en eneste i live av kannikene i domkirken og denne ikke kunne

foreta innstillingen til erkebiskop alene - forteller at i Nidaros dicese hadde det i 1348 vært mer enn 320 prester - i 1353 var det mindre enn 60 tilbake.

Men når man måtte "lynutdanne" en ny geistlighet var det klart at en måtte sikre seg lengst mulig mot utglidninger. Det var jo ikke tvil om at både Per og Pål (og kanskje også en og annen Espen!) gikk på presteseminar i de dagene. For å bygge opp gjerder og sette bestemte grenser innkalte derfor erkebiskop Olav koncilium i Nidaros som kom sammen 23. august 1351. Til dette koncilet møtte erkebiskopen og biskopene Gisbrigt fra Bergen, Hallvard fra Hamar og Johannes fra Gardar. I tillegg møtte 7-8 kanniker og blant disse finner vi Sira Arne Thorsteinssønn, da kannik både i Oslo og i Hamar. Sira Arne er en av de som besegler skal vi kalle det kommunikeet - som blir satt opp og sendt ut etter møtene er avsluttet. (DN IX nr. 150).

Ut over dette hører vi om Sira Arne to ganger senere. Begge ganger i brev fra pave Innocentius VI (DN VI nr. 218 og DN VII nr. 248). I disse to pavebrevene fortelles at paven har tilstått Sira Arne Thorsteinssønn et kanonikat i Bergen i tillegg til at han er kannik i Oslo og i Hamar fra før. Begge brevene er datert 23. januar 1354. Paven forteller også at Sira Arnes inntekter likevel, som sokneprest på Hoff og dertil som kannik i 3 forskjellige domkirker, utgjør mindre enn 34 gylden i året, (og dette skulle det jo da betales avgifter og tiende av!) Tro om ikke denne lille parantesen i pavens brev også tydelig er med og beskriver hvor økonomisk redusert den norske geistligheten var etter den store manedauen.

Mer hører vi ikke i kildene om sira Arne Thorsteinssønn, i allfall har det ikke vært mulig for meg å skaffe fram flere facts. Men, skal vi likevel gi oss lov til å la fantasien og kanskje drømmen leke seg litt i denne for land, folk og kirke så fortvilte og mørke tiden? Det at Sira Arne ikke bare var sokneprest på Hoff men samtidig satt i rådet i hele tre domkirker, Hamar, Bergen og Oslo etter å ha vært med på både og arbeide ut og etterpå, besegle "gjenreisningsdokumentet" for den norske kirke i 1351, taler ikke det med klart språk om at Sira Arne langt fra var noen hvemsomhelst!

Kirken var slått ned av pesta, men Norge var fortsatt et kristent land og trengte sin kirke. Jeg tror det er i dette arbeidet Sira Arnes livsverk er å finne.

(Serien fortsetter).

Gudbrandsdøler på Hadeland og Ringerike

Av Per Braastad

Fra slutten av 1600 tallet og utover 1700 tallet kom 4 gudbrandsdøler til Hadeland og 1 til Ringerike og fikk tak i noen av de største gardene der. De 4 var fra Gausdal og 1 fra Vågå og alle var etterkommere av lensmann Simen Trondsen Heggen 1588-1665 og Kari Amundsdatter nordre Aulstad i Gausdal. Hun stammer gjennom 8 slektsledd fra den rike Eystein Bonde og Åsa som det ble holdt skifte etter på Jorekstad (Jørstad) i Fåberg 18. januar 1330.

Den første var Knut Hansen Tolstad fra Vågå 1663-1706 som kom til Hvaleby i Gran. Han var sønn av den kjente bondekaptajn Hans Paulsen Tolstad og Anne Simensdatter Heggen og således dattersønn av Simen Heggen. Hans Tolstad var fører for bøndene i Norddalen i Krabbekrigen da Trondhjems len ble erobret tilbake fra svenskene i 1658. I 1685 fikk han kjøpt garden Tolstad som hadde vært krongods og i 1688 kjøpte han også kongsgården Tofte på Dovre. Den eldste sønnen Paul overtok senere Tolstad og den andre sønnen Simen overtok Tofte og er fortsatt i deres etterkommeres eie. Den yngste sønn som kom til Hvaleby var gift med Karen Halvorsdatter. Ved skifte etter Knut Hvaleby 22/4 1706 var det 4 sønner og 2 døtre som alle var umyndige. Boets formue var 1592 rdl. dessuten odelsgods i Hvaleby og i Kalstad m. fl. i Gausdal. En sønn kom til Håkenstad i Lunner og det er stor etterslekt på Hadeland.

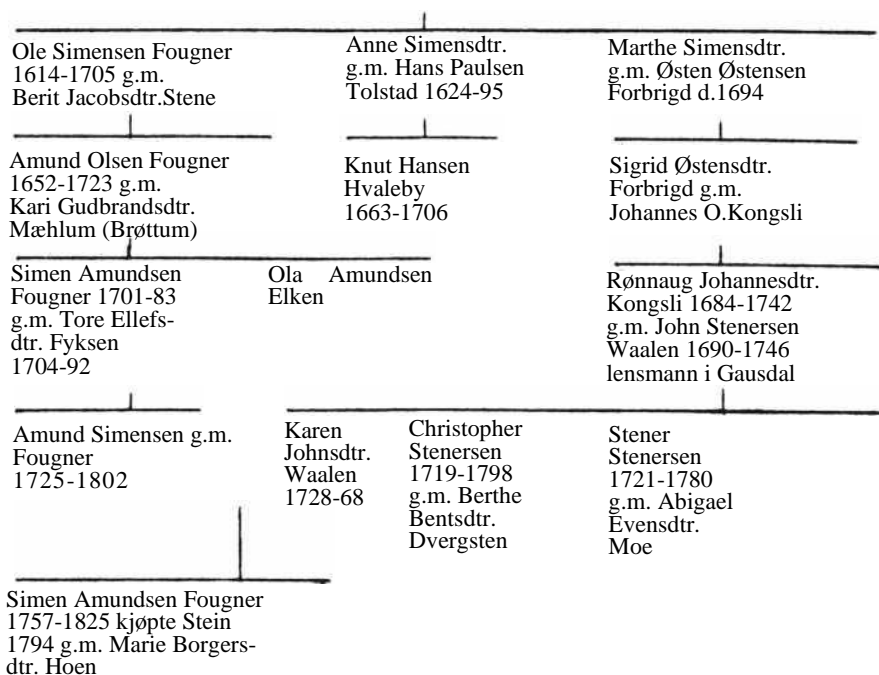
Den andre var Ole Amundsen Fougner fra Gausdal som kom til Elken i Brandbu. Han var sønn av Amund Olsen Fougner 1652-1723 som var sønnesønn av lensmann Simen Trondsen Heggen. En bror av Ole Amundsen på Elken var den kjente dikter og bonde Simen Amundsen Fougner i Gausdal 1701-1783 og dennes sønnesønn som også hette Simen Amundsen Fougner 1757-1825 kjøpte i 1794 storgarden Stein på Ringerike.

Omkring midt på 1700 tallet kom enda 2 gausdøler til Hadeland. Det var brødrene Christopher og Stenersen. De var sønner av lensmann John Stenersen Waalen og Rønnaug Johannesdatter Kongsli. Hennes mor var Sigrid Østensdatter Forbrigd som var datter av Østen Østensen Forbrigd i Fron og Marthe Simensdatter Heggen som også var datter av lensmann Simen Trondsen Heggen. Christopher

Stenersen 1719-1798 ble gift med Berthe Bentsdatter Dvergsten og overtok hennes gard Dvergstein i Brandbu som fortsatt eies av deres etterkommere.

Stener Stenersen 1721-1780 ble gift med Abigael Evensdatter Moe. Han eide først Li i Gausdal, senere Ringnes i Stange og så Berger i Eidsvold. Da hennes bror døde ugift, overtok han også Moe i Jevnaker, hvor deres etterkommere fortsatt er eiere.

Eystein Bonde f.ca.1270 d.ca.1328 g.m. Aasa
 Skifte på Jorekstad i Fåberg 1330
 Rønnaug Eysteinsdr. g.m. Bottolf på Holen i Gausdal
 Ragndid Bottolfsdr. g.m. Gregus
 Gudrid Gregusdr. g.m. Gudbrand Agmundsen Aulstad, Gausdal
 Agmund Gudbrandsen Aulstad f.ca.1443
 Ottar Agmundsen Aulstad f.ca.1480 d.ca.1559
 Agmund Ottarsen Aulstad f.ca.1518 g. 1544 m.
 Sigrid Bjørnsdr. Kraabøl f.ca. 1527
 Gunnar Agmundsen Aulstad f.ca.1546 nevnt 1591
 Amund Gunnarsen nordre Aulstad d.ca.1644 g.m.
 Sigrid Bjørnsdr. Opsal f.ca.1568
 Kari Amundsdr. Aulstad g.m.
 Simen Tronsen Heggen f.ca.1588 d.ca.1665 lensmann i Gausdal

TILSVAR

Av Jan Eilert Jaatun

Da Aulstad i Gausdal var gammel odelsgard, er det nok riktig at slekten der om lag 1500 stammer fra Gudbrand Aulstad og Gudrid Gregoriusdtr., men da de er nevnt alt i 1404 (DN III 571), kan de ikke ha noen sønn f. om lag 1443 slik det har stått på trykk, blant annet i Kråbølboka og i Per Braastads artikkel. Det må mangle et ledd eller to.

Det nevnte diplommet av 1404 som er skrevet på Holen, omtaler Gudbrand på Aulstad som med konen Gudrid Gregoriusdtr. solgte til sira Ulfhedin i Fåberg så mye som mor til Gudrid, Rangdid Botolfsdtr. eide i Dallarud i Fåberg.

Dette diplommet må sees i sammenheng med neste diplom datert 17. august 1404 (DN III 572): Der vitnet to menn at Rangdid Botolfsdtr. arver noe i Dallerud etter sin far.

Faren, som 30. desember 1411 i et vitnemål omtales som Botolf som satt i Hyrnekleiv i Fåberg (DN VII 354) og eide del i Dallerud, må videre være identisk med Botolf Beinesson som 8. juni 1359 kjøpte en del i Dallerud av Gyrd Arnulfsson (DN V 233).

Diplomene i 1404 er som nevnt skrevet på Holen, så kanskje har Botolf bodd der og flytter til Hyrnekleiv etter at datteren og svigersønnen har overtatt Holen. Dermed må det være riktig at Botolf Beinesson er den Botolf i Holen som var gift med Rønnaug Eysteinsdtr. datter til Eystein, bonde på Jørstad og konen Åse som det var skifte etter i 1330. Men som nevnt må der mangle et par slektsledd i Aulstadtavlen.

MICHEL TARALDSEN PÅ MIDTBERG

Av Pål Prestesæter

Hvor var han fra? Det har jeg studert på i lengre tid, da han er av mine aner. Det første jeg fant, var i Lands bygdebok, der det står at Michel skal være fra Finne i Torpa. Men dette viste seg etter nærmere undersøkelse å være et blindspor. Jeg stod nå på "bar bakke" igjen, uten noe holdepunkt.

Ved en tilfældighet kom jeg atter på sporet etter Michels opprinnelse. Jeg var på leiting etter noen av mine andre aner i skifteregisteret på Hamar og kom plutselig "borti" ei Berte Taraldsdr. Hun var gift med Peder Knudsen Gaardløs i Kolbu, Toten. De hadde ingen barn, og ved skiftet etter henne 25/1 1718, ble hennes søsken oppnevnt som arvinger. Blant dem var det en Michel Taraldsen. Senere fant jeg ut at Berte Taraldsdr. var fra Mustad i Vardal og var født 1692 og datter av Tarald Amundsen og Berte Tordsdr. Mustad.

Michel Taraldsens eldste datter het Berte Maria, det var derfor stor grunn til å tro at det var den riktige Michel jeg hadde funnet. Men hvordan finne stadfestelse for det?

Jeg var heldig igjen, ved mitt neste besøk på Statsarkivet i Hamar fant jeg skiftet etter broren Tarald Taraldsen Mustad (i skifte etter søsteren Berte Gaardløs, er han kalt Tarald Schee. Han var forpakter på Schee. Schee er jo heller ikke så langt fra Midtberg). Jeg gjengir deler av skiftet her:

Mustad i Vardal, plassen Mustadhagen 1752 April 19.

Brt. 94-o-o. Nto. 47-o-12.

Tarald Taraldsen +
g.m. Barbroe Olsdr. +
Arvinger: Mannens søsken.

1. Thore (Tord) + hans barn:
 - a. Tarald, bor på Sætter
 - b. Ole, myndig
 - c. Marthe, ugift.
2. Hovel + hadde barna:
 - a. Tarald, myndig
 - b. Kari + hennes barn:
 1. Anne Pedersdr.
 2. Berte Pedersdr.

3. Ingeborg Pedersdtr.
4. ?
- c. Marit Nilsdtr (står det på skiftekartet, men det skal vel være Hovelsdtr.) + hennes barn:
 1. Kari Christophersdtr. 17 år.
 2. Ingeborg Christophersdtr. 14 år.
3. Mads (gift til Haslie i Snertingdal) + hans barn.
 - a. Tarald, myndig
 - b. Berte g.m. Trond Haug i Torpens anneks i Land

1. Anders Hansen 10 år.
2. Tosten Hansen 8 år.
3. Hans Hansen 7 år.
4. Marte Hansdtr. 8 år.
- d. Kari, ugift.
6. Mechel (Michel Taraldsen på Midtberg) + hans barn:
 - a. Ove Daniel Midtberg, myndig bor i Land
 - b. Tobias, 14 år.
 - c. Berte (Maria) 28 år, ugift.
 - d. Anne (Sophie) 25 år ugift.
 - e. Lispet g.m. Hans Larssen Schuude i Land
 - f. Margrethe 21 år.
 - g. Maria 19 år.
7. Guri (g.m. Bersvend Helgerud) + hennes barn
 - a. Jacob Bersvendsen + hans barn:
 1. Bersvend 17 år.
 - b. Kari Bersvendsdtr. + hennes barn:
 1. Johannes Hovelsen, myndig
 2. Bersvend Hovelsen, myndig
 - c. Beret Bersvendsdtr., enke etter Niels Vestbye
 - d. Gubiør Bersvendsdtr. g.m. Ole Bjørge.

Så noen av anene til Michel Taraldsen Mustad på Midtberg i Land 1689-1741 g.m. Anna Maria Tobiasdtr. Hichman:

Foreldre:

2. Tarald Amundsen Lien på Mustad f. 1648 (tjener på Næss i Land 1666 18 år).
3. Berte Tordsdtr. Mustad.

Besteforeldre:

4. Amund Taraldsen Lien i Fluberg f. ca. 1620 levde i 1666.
5. Ukjent
6. Tord Tordsen Mustad
7. Ukjent

Oldeforeldre:

8. Tarald Naarum nordre i Land, nevnes fra 1620 til 1647.
9. Ellen Gundersdtr.
10. ukjent
11. ukjent.
12. Tord Michelsen Mustad, bruker på Mustad i Vardal fra 1640, sønn av Michel Tordsen Mustad død før 1612 og hustru Aase.
13. Berte Knudsdtr. død 1664.
14. ukjent
15. ukjent.

LOKALLAGENE

HADELAND:

Gjennstående møter i vår:

Gran ungdomsskole, biblioteket

9 mai kl. 19.00

Toso skole, Jevnaker

23 mai kl. 18.00

EN OVERSIKT OVER "RYTTERGARDER" PÅ HADELAND I 1689 MED NAVN PÅ MENNENE PÅ GARDENE hentet fra TINGBOK for HADELAND, LAND og VALDRES

Gårdens navn	eier/bruker:	Øvrige mannspersoner:	
Horgen	Amund Rasmussøn	Hans Amundssøn	sønn
		Tore Ericson	dr.
		Erich Pedersøn	hm.
Øster Horgen	Ifuer Andersson	Halfuor Ifuersøn	ry.
		Anders " 16 år	sønn
		Ole " 8 "	"
		Paul " 4 "	"
		Matthis Johanson 16 "	dr.
		Halfuor Jensson	hm.
Øster Framstad	Gulbrand Gulsøn	Gul Gulbrandsøn 3 år	sønn
		Anders " 1½"	"
		Ole Jensson 22 "	dr.
		Jens Jensson 15 "	dr.
Sønder Lunder	Tore Svendsøn	Ole Knudssøn 18 "	dr.
	Tore Lunders søstersønn:	Paul Torstensøn 16 "	dr.
Gulden	Torgeir Torgrimsøn og Torger Mogenssøn	Gunder Halfuersøn 22"	dr.
		Christen Erichsøn 14"	dr.
		Jens Anderssøn 14"	dr.
		Elling Knudssøn 20"	dr.
Molden	Rolff Larsøn	Bendt Rolfsøn 6år	sønn
		Lars " 4 "	"
		Jens Pedersøn 20 "	dr.
		Hans Pedersøn 18 "	dr.
Morstad	Dag Paulsøn og Ole Olesøn	Paul Dagsøn 13"	sønn
		Biørn Dagsøn 11 "	"
		Gulbrand Dagsøn 9 "	"
		Torsten Dagsøn 6 "	"
		Hans Dagsøn 1 "	"
		Ole Olesøn 3 "	"
		Christen Olesøn ½ "	"
		Simen Paulsøn 13 "	dr.
Hoff	Baard Toersøn	Lars Baardsøn 3 "	sønn
		Knud " 1½"	"
	brodersønnene	Peder Larsøn 12 "	"
		Gulbrand " 10 "	"
		Anders Olsøn 20 "	dr.
SønderVadtum	Peder Paulsøn rydter	Paul Pedersøn 9 "	sønn
	Paul Paulsøn bror	Anders " 4 "	"
		Erich " 1½"	"
		Jacob Rasmussøn 14 "	dr.
		Erich Olufson 10 "	dr.
Jorstad	Christian Nielssøn	Erich Nielssøn 30 "	ry.
		Ole Pedersøn 26 "	dr.
		Tarald Joensøn 17 "	dr.
Hilden	Gudmund Hanssøn	Hans Gudmundssøn 32 "	sønn
		Ole " 20 "	"
		Gulbrand " 18 "	"
		Jens Clementsøn 10 "	dr.
Vester Lunder	Kirsten Pauls datter (enke)	Paul Sørensøn 40 "	sønn
		Johannes " 36 "	"
		Peder Clementsøn 16 "	dr.
		Amund " 8 "	dr.
Gamkind	Tore Nielsøn	Anders Toersøn 18 "	sønn
		Niels " 16 "	"
		Amund " 14 "	"
		Hans " 11 "	"
		Abraham " 9 "	"
Haugtvedt	Hans Olesøn	Niels Hanssøn	sønn og rytter
		Madz Christensøn 12 år	dr.

Sønder Haug	Inger Torgersdatter (enke)	Iuer Hanssøn		rytter
		Engebrecht Jenssøn	13 år	sønn
		Gultorm Pedersøn	20 "	tjener
Norder Haug	Joen Hanssøn rytter Michel Hanssøn bror Gulbrand Ashim " Gudtorm Rechstad "	Ole Hanssøn	16 "	"
		Hans Joenssøn	12 "	sønn
		Anders Joenssøn	8 "	"
		Joen Knudsøn	16 "	tjener
Kløfstad	Gubiør Hansdatter søster Ifuer Ifuersøn	Ifuer Ifuersøn vanfør	20 "	sønn
		Anders "	14 år	"
		Gulbrand "	9 "	"
		Jens "	6 "	"
		Gulbrand Hanssøn	40 "	tjener
		Nils Olsøn	24 "	"
Lysten (Lysen)	Bertel Pedersen	Bener Engbrechtsøn		husmann
		Lars Bertelsøn	9 "	sønn
		Peder "	6 "	"
		Hans Olssøn	24 "	tjener
		Hans Olssøn Hallingdal	18 år	"
		Paul Nielsøn	27 år	tjener
Elken	Endre Sevaldsøn	Gudtorm Endresøn	50 "	husmann
		Lars Endresøn		rytter
	Anders Amundsøn	Ole "	13 "	sønn
		Magnes "	5 "	"
Øster Bilden	Lars Madzøn	Sevald Anderssøn	12 "	"
		Anders "	9 "	"
		Niels Børsøn	13 "	sønn
		Madz Larssøn	2 "	"
		Christopher Mogenssøn	60 "	tjener
		Lars Joenssøn	30 "	"
Grienager	Peder Ifuersøn	Herman Jenssøn		husmann
		Lars Julie		"
		Mogens Ogedahl		"
	Sambsøn Johansøn	Arne Onsvold		"
		Ole Pedersøn	4 "	sønn
		Hans "	2 "	"
Raae	Ifuer Engebrechtsøn ry.	Jurgen Tommsøn	24 "	tjener
		Ole Joenssøn	18 "	"
Øfuer Egge Blechen	Amund Hanssøn Steffen Engebrechtsøn	Ommen Asmunsøn		husmann
		Engebrecht Ifuersøn	2 "	sønn
Duersten	Johanne Bertelsdatter Bryse Niels Nendtsøn 14 år	Ehrich Halfuerrson	36 "	tjener
		Hans Amundssøn	30 "	soldat
		Engbrecht Staffensøn	½ "	sønn
		Ole Carlsøn	18 "	tjener
		Ifuer Pedersøn	18 "	"
		Niels Olufson		gammel husmann
		Jens Joenssøn Delen	20 år	tjener
		Elling Halfuorsøn	19 "	"
		Peder Olssøn	16 "	"
		Erich Torstensøn		husmann
Tingelstad	Hans Gulbrandsøn	Mogens Spilman		"
		Tore Rosendahl		"
		Torsten Schnedicher		"
		Gulbrand Ifuersøn		"
		Thomes i Bundtmagerstuen		"
		Mattis Jørgensen		"
		Dettleff Sifuersøn		"
		Gulbrand Hanssøn	7 år	sønn
		Joen "	6 "	"
		Ole Anderssøn	15 "	tjener
Tue	Anders Olssøn (lensmann)	Lars Anderssøn 11 sønn	7 "	sønner
		Jacob 10, Christopher	½ "	"
		Cornelius 4 ½, Ole	13 "	tjenere
(Axel Jenssøn 28, Niels Joenssøn 20, Ole Torchelsøn				
(Ole Sifuersøn 30 år husmann med sønnene Sifuer 7, og Anders ½ år)				

Ryttergarder i Jevnaker 1689.

Hogenstad	Ole Pedersøn	Johannes Paulsøn		tjener
		Ole Larssøn soldat og		husmann
Kjørfulen	Peder	Lars Oluffsøn husmannssønn	3 år	
		Engbrecht Gistelsøn, oppsiddereens		
		quindes steffsøn, som formenis at		
		blifue Rydter for Gaarden		
		Jens Michelsøn	14 år	tjener
		Anders Lieecheren		husmann
		Jørgen Andersøn	3 "	" sønn
		Niels "	1 "	" sønn
Øfuer Kjørfulen	Gulbrand Gulbrandsøn	Michel Gulbrandsøn	18 "	sønn
		Lars "	6 "	"
		Ifuer "	½ "	"
		Paul Engbrechtsøn	12 "	tjener
		Engbrecht Gulbrandsøn		husmann
Biøralt øster	Kirsten Gudmundsdatter, (Gulbrand Bendtsøns enke)	Gudmund Gudbrandsøn	16 år	sønn
		Ifuer "	14 "	"
		Bendt "	12 "	"
Bjøralt vester	Peder Biøralts arvinger.	Lars Pedersøn	9 "	"
		Gulbrand Gulbrandsøn Gistelsøn		
		26 år, reservesoldat		
		Søren Joensøn	13 år	tjener
		Torger Torgersøn	70 "	husmann
		Marten "	18 "	" sønn
		Torger "	14 "	" "
Wester Lunder	Hofuer Gulbrandsøn	Gulbrand Hofuersøn	25 "	sønn
		Dag "	21 "	" soldat
	Gudmund Erichsøn	Erich Gudmundsøn	2 "	sønn
		Peder Steffensøn	14 "	tjener
Wierstad	Anders Gundersøn	Gulbrand Joensøn	20 "	"
		Gulbrand Halfuersøn	16 "	"
		Halfur Engbrechtsøn		husmann
	Amund Halfuersøn	Lars Amundsøn	16 "	sønn
		Anders "	11 "	"
		Hans "	2 "	"
Ouern	Torl Andersøn	Torgrim Ifuersøn		brorsønn
		Gulbrand Engbrechtsøn	20 "	tjener
		Joen Larssøn	15 "	"
		Joen Christophersøn	17 "	"
		Ole Sifuersøn reservesoldat,		husmann
Biertnes	Engbrecht Harlsøn	Harl Engbrechtsøn	24 år	soldat
Roen	Ellen Hanssøn	Hans Ellensøn	30 "	sønn
		Bendt Harlsøn	20 "	tjener
		Engbrecht Olsøn		husmann
		Svend Knudsøn	gammel	"
Nøglebye	Rolff Olssøn	Ole Rolfsøn	16 "	sønn
		Jens "	10 "	"
		Lars "	8 "	"
		Thomas Olssøn	17 "	tjener
		Peder Gulbrandsøn		husmann
		Gulbrand Pedersøn	10 "	" sønn
		Niels "	8 "	" "
Berger	Ole Børresøn	Jacob Torgersøn	19 "	rytter
		Simen Døel	20 "	"
		Asle Ammensøn	12 "	"
		Narfue Hanssøn soldat og		husmann
		Hans Narfuesøn	4 år	" sønn
		Anders		"
		Anders	5 "	" "
		Bendt	3 "	" "
		Knud	½ "	" "

Moe	Lars og Tarl Amundsønner ?	Tarlson	1 ½ år sønn
		Truels Olufson	12 " tjener
		Hans Guttormson	11 " "
		Peder Madzøn Søndelic	40 " husmann
		Aberham Hileusen	45 " "
		(Bor på Kleggerud)	
		Ole Knudson Grue	gammel "
		Harl Andersøn	50 år "
		(bor i Kockestuen)	
		Anders Harlsøn	9 " " sønn
		Anders "	7 " " "
		(Børre) ?	" "
		Anders Børresøn	16 " " "
Houger	Lars Torgeirson	Gulbrand Pedersøn	22 " rytter
	Ragnhild Sifuersdotter	Madz Torgersøn	20 " tjener
	Birte Sifuersdotter		
Rønnerud	Paul Asstensøn	Aasten Paulsøn	1 " sønn
		Niels Pedersøn	16 " tjener
		Erich Johansøn	16 " "
		Knud Henrichsøn	gammel husmann
		Peder Knudsøn	10 " " sønn

Dette er skrevet av etter en avskrift Jan H. Gulbrandsen, Drammen har gjort og som han har gitt til Gran Historielag gratis. Det kan vara endel feil her, men det er ikke foretatt nøyere ettersyn for å kontrollere et det er noen.

Denne oversikten over ryttergarder på Hadeland har i alt tolv punkter som skulle besvares for hver gard. Det var:

- 1 gardens eiere. (Gardens bruker er enten tatt med her eller i en innledning)
- 2 Avstand til Christiania og Bragernes (Oslo og Drammen) i hele og halve mil.
- 3 såmengder av korn og erter
- 4 avling av høy
- 5 hvor stor besetning som kan fødes av danne avling av kuer, ungdyr hester, sauer og gjeter, svin,
- 6 Hvem som eide disse dyra.
- 7 Spørsmål om oppsitteren kunne greie seg med den avlingen for alle på garden.
(De fleste måtte kjøpe noe når det var misvekst)
- 8 Spørsmål om sagbruk, mølle eller fiskeri til garden.
- 9 Spørsmål om det var nok skog til garden.
- 10 Opplysning om alle husa på garden.
- 11 Spørsmål om oppsitterne hadde noe gjeld. (De fleste var gjeldfrie.)
- 12 oversikt over "mandkiøn" på garden. (Det er denne oversikten som er skrevet ned her.

HANS M. NÆSS

Et offentligt Blad af blandet Indhold.

Urettende Aargang.

Korfendes med de kongelige Ridespofter.

Udgiuen af N. Wulfsberg, E. Døderlein og H. L. Wernhoffe.
Chriftiania, trykt i det Wulfsbergfke Bogtrykkerie af N. Hvild.

— Det ved Lov af 17de Auguft d. A. beftemte Kjøbftæds-
Anlæg i Oplandene ved Lillehammer og Vingnæs i Faabergs
Præftegjeld ved den nordre Ende af Mjøfen synes at tegne fig
til at faae Fremgang, da Forffjellige allerede have nedfat fig der.

Braat i Erfaring, at Premier-Lieutenant Overgaard af det
Øfterdalske Jæger-Corps har erholdt Amts-Udnævnelfe fom Land-
Conducteur i Øfterdalens Fogderie, finder jeg mig beføiet at til-
kjendegive:

”Ikke at have frasagt mig mit Embede fom Conducteur i Sol-
løers og Øfterdalens Fogderier, men formener mig, i Hensyn
min 1804 erhvervede Stifts-Befikkelfe, fremdeles ene beretti-
get til Udførelfen af de Dymaalings-Fotretninger, der vorde
eragtede nødvendige til Oplyfning i Tvift-Sager, der ffulle af-
gjøres ved Landets; Domftole.”

Herraa jeg, i Hensyn min nævnte Stifts-Befikkelfe, berettiges
at gjøre Øfterdalens refpective Beboere opmærksom, paadet ikke
Lieutenant Overgaards Udnævnelfe fom Med-Conducteur i Øfter-
dalens Fogderie ffulde gives Hentydning til Tilffidesættelfe af
min ældre, utilbagekaldede og i 23 Aar med Iver, Held og Res-
delighed haandhævede Function fom Conducteur i nævnte Fogs-
derie.

Wang paa Hedemarken, den 8de September 1827.

Juell,
Capitain,

Conducteur i Solløers og Øfterdalens Fogderier,
kongelig beftaltet Landmaaler.

J Overeensstemmelse med § 2 i Loven af 20de Juli 1824, advares efternævnte Debitører om inden 4 Uger at betale skuldige Afdrag og Renter af deres Gjeld til Norges Bank, da de i modsat Fald maae vente, at deres til Banken pantsatte Eiendomme blive ved offentlig Auction bortsolgte, med Reservation imod Eierne og deres Selvsfoldner-Cautionister for det Manglende, saafremt Panterne skulde udbringes til Mindre, end Bankens Fordring med Renter og Omkostninger beløber:

U f T o t e n.

Peter J. Kanehold.
 Christi in Hilstad.
 Ole H. Mølsted.
 Johannes J. Buruld.

Anders D. Løe.
 Gabriel M. Grevløs.
 Ole M. Stepperud.
 Jacob J. Sogstad.
 Hans A. Nøklebye.
 M. L. Slagvold.
 Jens D. Laasaas.
 Niels D. Hveem.
 Ole Dverbye.

U f B a r d a l.

Lars E. Egstad.
 Paul J. Møhre.
 Ole J. Alchim.
 Ole A. Schjerven.
 Lieutenant Brocher.
 Jens J. Nordengen.
 Johannes E. Omdalen.

U f B i r k e.

Ole A. Benrud.
 Lucas J. Alserh.
 Ole H. Liegaarden.
 Ole D. Eviund.
 Jørgen J. Honnæs.
 Evert M. Grytte.

Bank-Administrationen i Christiania, den 19de Septbr. 1827.
 Langberg. M a s m u s e n. T h y r h o l m.

Slektsnedtegnelser ved Johannes A. Skinderviken (1848-1928)

Fra Lillian Skinderviken har Toten Museum mottatt en kopi av slektsnedtegnelser ved Johannes A. Skinderviken, Eina. Hans foreldre, som var fra Vardal og Søndre Land, fikk utskilt og bygd Øvre Skinderviken (bnr. 6), Eina. Etterslekta til Johannes Andreassen Skindervikens besteforeldre, Ole Jensen og Margrete Hansdatter Nedre Eid, Søndre Land, spredte seg som vi skal se nedenfor langt utover Lands grenser. I første omgang er det en god del tilknytning til Vestre Toten, men svært mange havnet i Amerika, og det finnes til og med nålevende etterslekt i Sør-Afrika. Forøvrig burde de rent historiske opplysningene omkring Nedre Eid og Åsen i Søndre Land være av interesse. (S.E.Ø.).

.....
Johannes A. Skindervikens Slægtsregister begyndt fra Margrete Hansdatter Kværnhaugen.

Margrete er født paa Kværnhaugen den 21te Januar 1778 af Forældre Hans Kristiansen og Sigrid Kværnhaugen. Hun boede hjemme hos sine Forældre indtil hun 22 Aar gammel i Aaret 1800 blev gift med Ole Jensen Eid. I Aaret 1802 den 11te Februar fik hun sit første Barn Kari. Hun blev gift med Gulbrand Olsen fra Valdres og de boede i Dotsetjordet hvor hun døde omkring 1855. Hun havde 5 Børn: Marie, Oline, Agnete, Johannes og Ole som alle reiste til Amerika.

Den 21te April 1804 fik hun en Søn Hans. Han blev Lensmand i Søndre Land og boede paa Eidsvold og døde 26te Januar 1879. Han og hans Hustru Mari havde 5 Børn: Ole, Hans, Martin, Arne og Anton. Arne var Sagfører og de andre Gaardbrugere undtagen Hans som døde i en ung Alder 1852.

Derpaa havde Margrete 2 Børn som døde medens de var smaa.

Johanne blev født 17de September 1810 (tilføyd senere: døde 16/6 86). Hun blev gift med Andreas Johannessen Aandalen fra Vardal, født 13de Marts 1813 (tilføyd senere: Døde 23/5 79). De havde 1 Søn Johannes som er Gaardbruger paa Skinderviken og er født 4de Februar 1848 (senere tilføyd henvisning til s. 9 i nedtegnelsene, se nedenfor).

1 Datter 1812 som døde.

Saa fik hun en Datter Marie født 4de Januar 1815. Hun blev gift med Enkemand Jakob Karsrudskogen og de havde 2 Børn Ole og Andreas. Ole reiste til Amerika og Andreas blev Lærer i Heksum Skolekreds. Marie og Jakob reiste til sin Søn Ole i Amerika hvor Jakob døde nogle Uger efter at han kom over. Marie døde 28de October 1901.

Derpaa fik hun en Søn i 1817 som døde som Barn.

Hendes Søn Ole blev født 1te August 1819. Han blev gift med Cecilie Brager og havde med hende 2 Døttre hvoraf den første døde som Barn. Han var Kontrollør og boede paa Hamar hvor han døde den 7de October 1896. Cecilie var født 23 October 1818 og døde 3die Februar 1910.

Margrete og Ole sad i smaa Kaar da de skulde overtage Gaarden Eid. I 1807 blev Ole udkommanderet i Krigen mellem Norge og Sverige. Han var Landværn og var med og forsvarede Kristiania. Krigen varede til 1814 da Grundloven blev given 17de Mai paa Eidsvold. Fra 1807 var det ikke godt for Margrete da mange Børn fødtes og mange døde. Man havde fangne Throndhjemmere som de maatte have pas paa. Det var haarde Aar. Barkebrød var den Almindeligste Mad i 1812 og 1813. Saa blev de forenede i 1814 og kom Ole hjem igjen. De havde for det meste slemme Naboer som forarsagede dem megen Skade og Ubhageligheder.

Ole døde i 1831 og hun brugte derpaa Gaarden i nogle Aar. Derefter tog hun Føderaad og indrettede sig et lidet Kammer som hun troede at leve godt i, men nei! Der blev mangel paa Vand og Ved m.m. og hun maatte om Vinteren vade i Sneen efter Vand ca 400 Alens Vei. Hun kunde ikke

smelte Sne heller da hun manglede Ved. Da hun ikke kunde udholde disse Anstrængelser saa kjøbte hun derfor Gaarden Aasen, men der blev det ogsaa Slæb og Slid. Der blev ogsaa stjaalet endel Korn og Sengklæder fra hende. Noget af dette fandt de igjen vestenfor Skjelbreien. Vand og Ved havde hun nok af der. Hun havde nogle Kreaturer som Brugeren af Eid skulde fore, men de var saa dårlige at de maatte kjøres fra Eid til Aasen.

Hendes 2 Døttre Johanne og Marie hjalp hende hvilket var en stor lettelse, men da Marie giftede sig saa fik hun kun Johanne igjen. Lidt efter blev ogsaa Johanne gift, og saa brugte de Gaarden i 10 Aar. Derpaa solgte de Aasen og kjøbte Gaarden Skinderviken og flyttede did i Marts 1857. Margrete døde 11te Juni 1860.

(Her begynner en ny håndskrift som tilsynelatende ser ut til å tilhøre en annen person, men det er Johannes som har fortsatt føringen på sine gamle dager. Den yngste opplysningen nedenfor gjelder 10/6 1926, mens det til slutt er tilføyd med en senere håndskrift at Johannes døde 21. april 1928. Sønnen Antonius med familie oppgis nedenfor å være bosatt i Chicago, mens vi vet sikkert at de var flyttet til New York innen høsten 1928, der Antonius drev fotoforretning med atelier).

Johannes blev gift den 24de Apr. 1872 med Andrine Gulbrandsdatter, datter til Gulbrand G. Øvern, Næs. Hun var født 16de Juli 1851. Hendes far Gulbrand var født 8de Juli 1825 og døde 13de September 1911. Hendes mor Marie var født 11te Sep. 1814 og døde 20. Sep. 1899.

De havde 13 barn, Johan, Gustav, Matias, Nils, Bernhard, Johanne, Julius, Antonius, Marie, Martinus, Martinus, Einar og Anna.

1. Johan Andreas, f. 3-3-1873, gift med Olivia, f. Lindberget, Aasnes, 9-7-73. Ældste datter Astrid blev født i Drammen 1-5-98, gift med Theron Douglas, Chicago, de har en datter Mildred f. 17-11-18. Datter nr. 2. Jenny Bergljot, født i Skinderviken 2-8-99, blev gift med Georg Johnson, Chicago, som døde i 1925. Nr. 3. Gudrun Margrete, født i Kristiania 20-9-1904 og Nr. 4. Johan Odvar, født i Kristiania 10-1-10 (Alle i Chicago).

2. Gustav, født 7-12-1874, gift med Oline Sveen, N. Land, f. 27-12-68. Deres Søn John blev født 2-10-03 og døde 15-5-10. Alfhild f. 5-8-05 og bosat i Chicago. Anna f. 26-11-06. Oline døde 2-12-13 og Gustav døde 22-5-26.

3. Matias f. 6-11-76, gift med Annette Hermansen, Grorud, f. 1-2-78. Barn: Helge, f. 2-1-03, Margot 6-12-04, Brynhild 1-12-06, Borghild 8-2-09, Kaare 10-5-12 og Gerd f. 12-6-14.

4. Nils, f. 28-2-78, gift med Mathea Dirckson, Benoni, S.Afrika. Barn: Thora, f 15-3-18, Nils 10-12-2(?) og Olga f. 17-7-24, alle i Johannesburg Transvaal S. Afrika.

5. Bernhard, f 27-2-80, gift med Lina f. Holter, Brandbu, 1-2-84, og som driver gaarden Skinderviken.

6. Johanne, f. 24-2-82, gift med Ole J. Huuse fra Næs, Hedemarken, og som nu bor paa Aasli, Grorud.

7. Julius, f 7-2-84, gift med Nelly Lystad fra Aalesund f. 22-4-86. Barn: Norman f. 3-1-08 og Henry f. 16-6-11, alle i Minnesota U.S.A.

8. Antonius, f 4-10-85, gift med Johanne Stubberud, Gjøvik, f. 11-12-88. Barn: Aase, f. 28-12-10, Mildred, f. 24-7-15, Tvillingbrødrene Robert og Raymond fødte 11-3-17, Harold f. 23-2-20. Alle i Chicago.

9. Marie, f. 3-11-87, gift med M. E. P. Bacon, f. 2-9-99. Barn: Jane, f. 14-6-24 og Betty, f. 12-5-26. Alle i Erie Penn. U.S.A.

10. Martinus, f. 22-12-89. D. 8-5-91.

11 og 12. Tvillingbrødrene Martinus og Einar fødte 13- 11-92 Døde 20-7-93.

13. Anna født 20-11-95, gift med Johan Ingvald Risvold, Sande, Ryfylke, f. 19-12-95. Barn: Mildred f. 27-12-24 og Bernhard f. 10-6-26. For tiden i St. Paul, Minn. U.S.A.

Andrine døde den 31te Aug 1922 og er begravet ved Eina Kirke.

T i p s

Leter du etter opplysninger om slekter i biblioteket, må du søke under faglitteratur på nummer 929.1 og 929.2. Det første nummeret inneholder slektslitteratur av mer generell art, mens det andre nummeret tar for seg enkeltslekter. Gjøvik bibliotek utgir med mellomrom oversyn over nyan-skaffet litteratur av alle slag, og det siste oversynet som er kommet gir blant annet til kjenne at følgende slektslitteratur er innlemmet i biblioteket fra og med juli 1982 til og med desember 1983 (men mer litteratur er jo kommet etter den tid også, forhåpentligvis mer om det seinere):

Under 929.1 finnes Tidsskrift for Vestoppland slektshistorielag.

Under 929.2 blant annet følgende bøker og skrifter:

Provst P. Aabel og hustru, født Leigh og deres etterkommere. Stange 1981.

Amundsen, O. Delphin: Slektene Bay i Norge. Oslo 1983.

Haganæs, Jul: Slekt skal følge. Aurdal 1983.

Flutuen, A.: Torger Olsen Holes etterkommere 1795-1929. Vestre Gausdal 1927.

Habberstad, Chester, jr.; The Kamred tree. Minnesota 1981.

Huitfeldt-Kaas, H. J.: Etterretninger om familien Huitfeldt. Kristiania 1908.

Fangan, Ole Kristian: Etterkommere av Johannes Janson og Carolina Persdotter. Fall 1980.

Kolstad, Gunhild: Slekten Thorshaug fra Byfuglien. Ringsaker 1982.

Lo, Amund: Opplysninger om slekten fra gården Lo i Nord-Fron. Gudbrandsdal. Oslo 1937.

Rudd, M. Eugene: A family history 1482-1982. Lincoln, Nebraska 1982.

Ruen, Howard: Kjos-Eggebraaten family history. Lanesboro, Minnesota 1982.

The family of Andrea and Bjørn Ulness.

På 929.3 er registrert: Ministerialbok for Ringeby: 1797-1917. Bind 5. Ringeby.

Svein-Erik Ødegaard:

FINNESLEKT FRA HEKSUM, VESTRE TOTEN
I artikkelen "Finneslekt fra Sønsteby på Eina" kom jeg inn på forskjellige finner som sikkert eller sannsynlig bodde på Heksum-garder.

Finne på Brennsætra fra Heksum

Lars Brennsætra oppga i 1686 å være 40 år og født på Heksum med finsk far. Han var gift med ei finsk kvinne, og de hadde 6 barn i 1686. Sønnene omtales nærmere: Johannes var 9 år og Ole 4 år. Da "Brennsætra eller Garsjø-stranden" ble skyldsatt i 1713 for 2 skinn, forteller brukeren Johannes Larsen at faren Lars Pedersen hadde bygslet eiendommen i 1678. Antagelig var han da sønn av Peder Jakobsen, nevnt som finne på Toten i 1653.

Eneste Peder Jakobsen som er registrert i den nærmeste tida etterpå som kan være denne finnen, er den Peder Jakobsen som bygsler Skinnerviken på Eina i 1660. I skattematene føres han opp en del år som bruker, men manntallene fra 1664 viser at allerede da har Knut Johansen overtatt Skinnerviken.

Flere slektsdata omkring familien på Brennsætra har jeg ikke funnet i Toten Museums arkiv, og det kan nok komme av at folk her like ved grensa mot Hurdal søkte kirke der istedet for på Toten. Garsjøen, som er bakgrunn for det ene navnet på eiendommen, lå jo i Hurdal.

Finneekteparet med livstidsdom og landsforvisning
Så har vi gardbrukerekteparet Paul Andersen og Ellen Jakobsdatter, bosatt på Heksum inntil 1667, begge finner, og Paul skulle i 1667 ha vært i Norge i 18 år. Ellers henvises til opplysninger i Sønsteby-artikkelen angående dette ekteparets skjebne.

Paul Andersens Heksum-gard ser ut til å være overtatt av Kristoffer Engebretsen, skifte 1687, gift med Anne Paulsdatter. En kunne være fristet til å tro at Anne var datter av Paul Andersen. Men Anne giftet seg igjen med Ole Kristensen fra Sund, skifte Heksum 1711, og i 1711 får vi vite at Peder Kyset var bror hennes. Peder var

sønn av Paul Olsen Kyset, og dermed er også Anne plassert.

Finnen som rømte to ganger fra fengslet

Ellen er en sikker søster til Sigfrid Jakobsen, og noen av denne finnens aktiviteter er også behandlet i nevnte Sønsteby-artikkel. Han var identisk med "Sigfrid Heksum finne" i 1652. Ifølge senere rettsak hadde han barn med den gifte Helga Finnerøste, plass under Morterud. Men i tillegg ble han også bøtelagt i 1657 - "Sigfrid Finne på Heksum" - for å ha fått barn med ei Birgitte Jensdatter. Om han giftet seg senere med henne er usikkert, men han var ihvertfall gift i 1660-åra. Etter navnet bør finnen Jakob Sigfridsen på Sønsteby være sønnen hans.

Videre finner vi på eiendommen Helgedalen rett syd for Einafjorden, men på Hadeland, finnen Ole Helgedalen ifølge finnemanntallet 1686, oppgitt år og født i Gamle Kopperberg i Sverige med svensk far og finsk mor. Han het Ole Andersen ifølge sak i 1701. Da stevnet han Halvor Heksum for påstått ærekrenkelse mot sin kone Marte Sigfridsdatter. Dette skulle ha skjedd på Røise i Kolbu. Marte var finsk ifølge finnemanntallet 1686, og de hadde 8 barn på det tidspunktet, hvorav ei datter var gift med en finne. Etter alderen kan Marte ikke ha vært datter av finnen Sigfrid Andersen Blili, som dessuten hadde ei datter Marte som fikk barn så sent som i 1709. Derfor er det mulig at også Marte Sigfridsdatter var datter til Sigfrid Jakobsen Heksum. Saken viser jo omgang med folk fra Toten og spesielt fra Heksum.

På Heksum var det altså to sikre søsken - Ellen Jakobsdatter og Sigfrid Jakobsen - og Peder Jakobsen som antagelig bodde ei tid på samme gard, har da sannsynligvis vært en bror av disse.

Finnen Ørja

Så har vi også en "Ørja finne på Heksum" i 1650. Med et så sjeldent navn er det ikke vanskelig å følge han. Han må være identisk med "Ørje Lauritsen", som var "husmann" under Holmstad i Øver-Skreien, Østre Toten, i 1666, da oppgitt å være 61 år. Han avslutter med å være gardbruker på Skreppen, Eina ca. 1671-81. Antagelig ble han gift med enka der, Siri Engebretsdatter, og hun

var enke etter en Mikkel, skifte 1666, som sannsynligvis var identisk med "Skrep-finnen", altså finnen i Skreppen på Eina, nevnt i 1656. Det skulle forøvrig være rart om ikke finnen Ørja en gang drev tradisjonelt finsk svedjebruk der vi senere fikk plassen Ørjasveen under Strande på Eina.

Var Mattis Eskildsen Heksum finne?

Men videre oppgir finnemanntallet 1686 at "en finne som bor på en gard kalles Heksum" ikke møtte. Det var 4 Heksum-garder, forøvrig allerede i 1660-åra, og på 2 av dem var det finske brukere i 1660-åra. Den nevnte finnen i 1686 er neppe andre enn Mattis Eskildsen.

Ifølge manntallet 1664 var Mattis da 30 år, og ifølge manntallet 1666 var han da 40 år. Navnet er et typisk finnenavn.

Faren het Eskild eller Askild Olsen. Navnet skrives "Aschild" i kvegskatten 1657, og f.eks. har vi navnet "Askil" på en "svenske" i Øyungen, Hurdal, som ble stevnet for leiermål i 1668. Denne "svensken" var sikkert av finneslekt, men født eller oppvokst i Sverige slik som mange av finneslekt i Norge. I 1660-åra hadde Eskild Olsen foretatt en deling av sin Heksum-gard med sønnen, så her er opphavet til en av garddelingene på Heksum.

I 1650 betalte "Matziels Eschildsen Hexum" skatt som "bondesønn". På dette tidspunkt drev altså faren bruket alene. Men siden Mattis allerede betalte skatt som hjemmeverende bondesønn, er nok aldersoppgaven for han i 1666 nærmere sannheten enn i 1664. Faren Eskild Olsen Heksum oppgis å være 90 år både i 1664 og 1666. Sannsynligvis er dette for høy alder.

Anders Eskildsen bodde hjemme hos faren Eskild Olsen i 1666. Han oppgis å være 12 år. Anders Eskildsen ble senere gardbruker på Blili og bodde der i 2 ekteskap. Dette skal jeg ta opp i en egen Blili-artikkel.

Marte Simensdatter - finnedatter fra Hurdal

På garden Østerud i Hurdal kom det en finne Simen som bruker fra 1648. Han hadde sønnene Erik og Torsten og

datteren Marte. Torsten Simensen var gift 1. gang med Gjertrud Askildsdatter og 2. gang med Berte Halvorsdatter. Men Torsten hadde ingen barn. Fra skiftet etter han på Østerud 9. juni 1712 står det blant annet følgende i Hurdal bygdebok, s. 282: "Søsteren, Marit, hadde vært gift på Toten og hennes barn var oppsittere på Heksum, Sivesin, Tonsås på Toten og Kongelstad i Vardal."

Dette er en dårlig gjengivelse av hva som står i skiftet, men det står ihvertfall så mye at jeg ble interessert i å sjekke originalen. I den står det at Marte Simensdatter, som var død, hadde vært gift på Toten, og hennes arvinger i 1712 var:

1. Sønnen Tommes (Tomas) Mattisen, boende på Heksum
2. Sønnen Nils Mattisen, død, etterlatt seg ett barn i live, Marte Nilsdatter, som bodde hos sin stefar Erik Eriksen Heksum
3. Sønnen Mattis Mattisen, boende på Kongelstad i Vardal
4. Datteren Berte Mattisdatter, boende på "Tonsaas" på Toten (feilskrift for Taasaas?)
5. Datteren Margrete Mattisdatter Sivesind, død, etterlatt seg 3 barn i live: Mattis Nilsen, Dorte og Anne Nilsdøtre, alle hjemme hos faren Nils Kristensen Sivesind

Dette gir oss for det første navnet på kona til Mattis Eskildsen - nemlig Marte Simensdatter. Videre får vi vite at hun var fra Østerud i Hurdal, og dermed får vi også hennes finnebakgrunn på plass. Dermed virker Mattis Eskildsens finnebakgrunn enda sikrere. Sønnen Mattis Mattisen ble forøvrig kalt "finntjuv" i 1686, se nedenfor.

Etterkommere til Mattis Eskildsen og Marte Simensdatter Heksum

Skiftet ga oss en komplett oversikt over barna til dette ekteparet i 1712, og barnebarn der barna var døde. Dette har jeg komplettert noe, og så kan andre undersøke videre:

Nr. 1, Tomas Mattisen, ca. 1657-1723, var gardbruker hjemme på Heksum etter faren og gift med Anne Kristensdatter fra Sund. De hadde 10 barn, hvorav 6 døde tidlig. De resterende 4 barna står som arvinger i skiftet etter Anne i 1749:

- a) Peder Tomassen, død, barn: Dorte (døpt "Dordi") Pedersdatter, 13 år, og Kari Pedersdatter, 9 år
- b) Kristen Tomassen (står feilaktig "Christoffer" første gang i skiftet)
- c) Nils Tomassen
- d) Anne Tomasdatter, død, barn: Hans (= Hans Tomassen, bosatt Narum, gift 1770 med Kari Olsdatter ?), Peder og Ole Tomassen (= Ole Tomassen, gift 1769 med Anne Hågensdatter, husmannsfamilie, bosatt under Fodstad, Sivesind, Dal, Grefsrud, Dotset og Lille Tåsås?), henholdsvis 9, 7 og 5 år.

Angående a) kan tilføyes at Peder Tomassen, 1700-40, ble gift 1735 med Marte Jensdatter, bosatt på Prestegarden. Datteren Kari giftet seg i 1760 med Ole Jonassen, gardbruker Sivesind.

Angående b) kan tilføyes at Kristen Tomassen, døpt 1703, ble gift 1. gang i 1731 med Dorte Torstensdatter Store Amlien, 2. gang 1740 med Pernille Trulsdatter Torgunrud og 3. gang 1744 med Inger Andersdatter Narum. Han hadde ihvertfall ei datter Anne, døpt 1741.

Angående c) kan tilføyes at Nils Tomassen, ca. 1708-64, ble gift 1738 med Marte Guldbrandsdatter Sæter, ingen barn registrert.

Angående d) kan tilføyes at Anne Tomasdatter ble gift 1737 med Tomas Hansen Hol, bruker på Blåvarp, med barna Margrete, Hans, Peder, Ole og 2 ganger Lisbet, der altså bare guttene levde ved skiftet etter mormora Anne Kristensdatter Heksum.

Nr. 2, Nils Mattisen, ca. 1659-1695, bodde hjemme på Heksum og var gift med Ingeborg Toresdatter. De hadde også barna Peder, f. ca. 1691, død innen 1712, og Pernille, født og død 1695. Ingeborg ble gift 2. gang i 1695 med Erik Eriksen. Barnet som vokste opp, Marte Nilsdatter, ble gift i 1721 med dragon Jon Kristoffersen, bosatt på Sivesind. Etter opplysning i slektsarkivet døde Marte på Kongsberg i 1792.

Nr. 3, Mattis Mattisen så vi var bosatt i Vardal i 1712. Han bodde hjemme ennå i 1686. Da bygslet han en del av Bjørnerud, som Siver Bjørnerud hadde overlatt ham. Siver ønsket Mattis som svigersønn, og stedatteren Lisbet

hadde fått festegaver av Mattis, men mora Ragnhild Knutsdatter og datteren gikk senere mot ekteskap. "Ragnhild tok Mattis i håret og begge kvinnene skjellte Mattis for en finntjuv og rakersvenn", var en episode mellom disse folka, sitert fra en rettsak i 1687. Men Mattis Mattisen lyktes kanskje bedre på ekteskapsmarkedet i Vardal?

Nr. 4, Berte Mattisdatter har jeg ingen ytterligere opplysninger om. Jeg har ikke funnet noen med dette navnet på Tåsås og ikke funnet noen mulig Berte Mattisdatter begravet på Toten.

Nr. 5, Margrete Mattisdatter, ca. 1670-1706, ble gift i 1699 med Nils Kristensen Sund, bruker Sivesind. Han ble gift 2. gang i 1706 med Ingeborg Ellingsdatter Sønsteby (jfr. artikkelen om Sønsteby-slekta). Om de 3 barna som levde i 1712 vet vi ihvertfall at Mattis Nilsen ble gift første gang i 1730 med Kari Jonsdatter Skjøel, skifte etter henne på Reinsvollsvveen i 1736, ingen barn, Mattis gift 2. gang 1736, nå bosatt Heksumstuen, med Kari Olsdatter Sivesind, ingen barn registrert. Videre ble Dorte ("Dordi" ved vielsen) Nilsdatter gift i 1728 med Gudbrand Jonsen Vestbakken. De hadde barna Margrete, døpt 1732 (gift 1758 med Nils Larsen, bosatt Grevlaus 1758), Nils, døpt 1736 (gift 1760 med Katrine Pedersdatter, bosatt Øfståstuen 1761-62, Kysetstuen 1764), Ingeborg, døpt 1738 og Marte, dpt 1741 (gift 1774 med Hans Kristiansen, bosatt Rognebyskogen).

Folk til alters i Jevnaker 1844, del 2

(Fortsettelse fra hefte 1, 1985 s. 62):

Søndagen den 5te Maii communicerede følgende:

Engebret Halvorsen Skaarudeie og Hustru - 2
Anne og Trine Hansdøtre Ruud - 2
Paul Hansen Bjellumseie og Hustru - 2
John Hansen Olimbseie og Hustru - 2
Gulbrand Andersen Skjenum og Hustru - 2
Anders Gulbrandsen Skjenum og Hustru - 2
Jens Pedersen Skjenumseie og Hustru - 2
Marthe Christensdr. Hensrud - 1
Kari Olsdr. Rustad - 1
Jens Jensen Puthaug og Hustru - 2
Marthe Jacobsdr. Puthaug - 1
Oline Johannesdr. Unterud - 1
Pernille Gudmundsdr. Halvorsrudeie - 1
Marthe Andersdr. Songseie - 1
Johannes Gulbrandsen Næverbækken - 1
John Gulbrandsen Rustad - 1
Christian Olsen Rustad og Hustru - 2
Lars Borgersen Veloeie - 1
Anne Olsdr. Rustad - 1
Anna Larsdr. Ruud - 1
Johannes Torgersen Gunstadeie og Hustru - 2
Gjertrud Olsdr. Gunstadeie - 1
Erik Olsen Sløvigen og Hustru - 2
Anders Christensen Sløvigen - 1
Lisbet Jørgensdr. Gullabraaten - 1
Helleborg Bentsdr. Bjellum - 1
Turi Aslesdr. Bjellum - 1
Johannes Andersen Bjellum - 1
Niels Olsen Bjellum og Hustru - 2
Anne Nielsdr. Bjellum - 1
Anders Christoffersen Olimbeie og Hustru - 2
Anders Olsen Bjellumseie og Hustru - 2
Lars Henriksen Orhagen og Hustru - 2
Gulbrand Knudsen Bjellum og Hustru - 2
Ole Halvorsen Rønnerudeie og Hustru - 2

Halvor Syversen Opperudeie og Hustru - 2
 Hans Christoffersen Opperudeie og Hustru - 2
 Anders Lagesen Hageneie - 1
 Bertne Pedersatr. Hageneie - 1
 Lars Olsen Tømmeraas - 1
 Ole Olsen Tømmeraas - 1
 Peder Olsen Tømmeraas - 1
 Lars Larsen Veloeie og Hustru - 2
 Jens Jensen Vassjøe og Hustru - 2
 Anders Alfsen Rønnerudeie og Hustru - 2
 Kari Jensdr. Bratvold - 1
 Peder Hansen Bratvold og Hustru - 2
 Karen Christoffersdr. Moseie - 1
 Hans Svendsen Nettet og Hustru - 2
 Anne Hansdr. do - 1
 Ole Eriksen Moeseie og hustru - 2
 Maria og Maartine Petersdr. Kokkestuen-2
 Iver Tørgersen Nettet og Hustru - 2
 Jens Hansen Vangseie og H. -2
 Malene Larsdr. Vang - 1
 Ole Jensen Hougerbakken og H.-2
 Ole Ingvaldsen Prestegaardseie - 1
 Eline Christoffersdr. Vassjøe - 1
 Anders Abrahamsen Norbyeie og Hustru - 2
 Gulbrand Olsen Præstegaardseie og Hustru - 2
 Ole Monsen Præstegaardseie og Hustru - 2
 Paul Pedersen Vangseie - 1
 Ingeborg Larsdr. Velo - 1
 Berthe Fredriksdr. Velo - 1
 Berthe og Ingeborg Hansdr. Song - 2
 Oline Richardsdr. do. - 1
 Helleborg Abrahamsdr. do - 1
 Marthe Andersdr. Bjellumseie 1
 Hans Jensen Bjertnæseie - 1
 Dorthe Hansdr. do. - 1

Om Dorph-slekten

Av Arne M. Sandlie, Gran

1). Erlend f. ca. 1320 i Enningdal, Idd i Østfold.

2). Gisle Erlendsøn f. ca. 1360, Glenne og Bolsemne gift med Ingebjørg Reidarsdr.

3). Erlend Gisesøn f. ca. 1390 død 1488, eide 1427 del i Torp. Liva Eivindsdr. m. flere fikk full arv av Erling Gisesen 29. april 1422. (Diplo. Arn. Magn. 87 no. 14).

a. Halvard, se nedenfor.

b. En søster som fikk del i Torp.

c. Amund fikk Huseby i Berg.

4). Halvard Erlendsøn f. ca. 1430. Kjøpte Torp 1. jan. 1478 av Odd Amundsøn og hans sønn Torger.

5). Torgard Halvardsøn f. ca. 1470, eide til slutt hele Torp gård.

a. Anders f. ca. 1510 levde i 1559.

b. Haagen, se nedenfor.

6). Haagen Torgardsøn f. ca. 1510, arvet hele Torp-garden

7). Nils Haagensøn f. ca. 1535 død 1595 gm Lucie Brynhildsdr.

8). Oluf Nilsen (som tok navnet Dorph, fortysking av gardsnavnet Torp, ved immatrikulering, f. 1572 død 1642, sogneprest i Idd i Østfold 1610-ca. 1645 gift med Eline Pedersdr. død etter 1618

9a). Nils Olufsen Dorph f, ca. 1610 død 1668 gm Petronelle Christophersdr. Friis. Barn:

Debora gift 1673 med Oluf Søfrensen Gluud, foged i Norge.

Maren Nilsdr. Dorph gift med Hans Jacobsen Wolf, sogneprest i Idd, overtok garden Torp. Datteren Agnete Wolf gift med Peder Hansen, personellkappelan i Idd.

Ole Nilsen Dorph, se nedenfor.

b. Anna Olavia Olsdr. Dorph f. ca. 1612 gm Jens Sørensen Bjørn, kjøpmann i Halden. Barn: Ole Bjørn f. 1648, prest i Danmark.

c. Peder Olsen Nordmann f. ca. 1615 død 1676 gift med Mette Meng død 1697, ingen barn. Se under: Forklaring.

9). Ole Nilsen Dorph- f. 1650 død 1692, sogneprest i Beistad gift med Marte Karine Nilsdr. f. 1657 død 1701, gift med Marte Karine Nilsdr. f. 1657 død 1701

a. Nils, se nedenfor.

b. Erik Olsen Dorph født 1683 gift med Karen Madsdr. Akenstad. Omfangsrik etterslekt. Bok: Joh. E. Bergh: "Slægtsregister for den saakaldte Drammensgrenen af Familien Cappelen, samlet i Aarene 1859-1861".

c. Ole Olsen Dorph f. 1685 død 1758

d. Peder Olsen Dorph f. 1688, ugift.

10). Nils Olsen Dorph 1681-1758, biskop i Akershus gift med Karen Jensdr. Mogensen 1681-1739

a. Nils, se nedenfor

b. Anna Margrete Nilsdr. Dorph ca. 1710-1784, gift med krigskommissær på Fyn Gabriel Grabbe 1710-1780.

c. Sara Petronelle Nilsdr. Dorph f. ca. 1714 gift 1 m NN, gift 2 med prost Jens Pedersen Holm og gift 3 med sogneprest Michel Mathisen, Skedsmo.

11). Nils Nilsen Dorph 1709-1786, sogneprest i Land gift med Dorthea Hedevig Mogensen

a. Karen Magdalena Nilsdr. Dorph 1738-1769 gift med Fredrik Grüner Mandal f. 1727, prest i Sørum. Barn:

Maren Fredriksdr. Mandal f. 1759 gift med Christopher Munthe Leganger, sogneprest til Eidsvoll.

Dorthea Hedevig Fredriksdr. Mandal f. 1761, ugift.

Nicolava Kristiha Fredriksdr, Mandal gift med Jens Kristian Smith.

Christiana Mandal.

Forklaring:

Så noe om Nils Olufsen Dorph (9a) og hustru Petronelle Christophersdr. Friis, prestedatter. Da Nils døde i 1668 satt enken igjen med 8 umyndige barn. De bodde da i Halden og ble tatt hånd om av onkelen og tanten, Peder Olsen Nordmann (sjef på Fredriksten) og Mette Meng. NOD hadde store tap da garden Torp ble brent av svenskene. Det kan tenkes at det har vært en adopsjon inne i bildet da PON og MM var barnløse og en likevel støter på navnet "Pedersen Dorph". Peder Olsen Nordmann (Nordbagge) hadde et meget nært samarbeidsforhold med stattholderen, og det kan forklare at flere av slekten ble fogder og prester. Jeg leter dog fortsatt på dette punktet. -

Nils Pedersen Dorph f. ca. 1660 død 1753, Ble gullsmed i Kristiansand S. Gift men barnløs. Han laget ei sølvkanne til domkirken i Kristiansand og den er fremdeles i bruk.

Johannes Pedersen Dorph f. ca. 1700 død 1787, dro til Grønland i ung alder som kateket og ble senere kjøpmann

og en av veteranene i Egedes rike. Etterslekt på Grønland.

10. Frantz Pedersen Dorph ca. 1664 - 1752, smed i Kristiania gift med Maren Knudsdr. f. ca. 1663 død 1753.

11. Peter Frantzen Dorph 1703-1767, fra 1742 fogd i Hadeland, Valdres og Toten gift 1747 med Anna Hoff, prestedatter fra Toten 1729-1761.

a. Anne Sophie Dorph 1748-1824 gift med fogd Gilles Wølner 1732-1795. (Se artikler i vårt tidsskrift nr. 4/83 side 4, nr. 1/84 side 5-7, nr. 2/84 side 5-10 og nr. 3/84 side 16-20.)

b. Maren Margrete f. 1749, døde tidlig.

c. Ole Hannibal Dorph, se nedenfor.

d. Frantz Wilhelm Dorph 1753-1820, prokurator i Østerhaug, Elverum gift med Berte Amundsdr. død 1814. Etterslekt

e. Andreas Dorph Hoff 1754-1803.

f. Peter Bøyesen Dorph f. 1756, overassistent på kronprinsens Eyland, Grønland, fetter på morsida med kammerråd Scwabe. Jfr. H. Ostermann: Nordmenn på Grønland 1721-1814, bind 1.

g. Maren Margrethe Dorph f. 1758

h. Else Dorph 1760-1760.

12. Ole Hannibal Dorph 1751-1795, lensmann i Land gift med Mari Christophersdr. Berg død 1857.

a. Karen Sophie Dorph f. 1787 gift med Ole Olsen Røising, Norderhov 1792-1832.

b. Peter Christopffer Dorph 1789-1880 gift med Catrine Gundersdr. Halmrast 1793-1874.

c. Andreas, se nedenfor.

d. Maren Olav Petersdr. Dorph f. 1795, gift med premierløytnant Nicolai Benjamin Aal Hansen f. 1798.

13. Andreas Dorph 1792-1868, gardbruker gift 1 med Anne Dortha Bjørnsdr. Nordre Lomsdalen, Land 1785-1835 gift 2 med Johanne Matea Johannesdr. f. 1815. Gift i Hov 1842 med Anne Marie Røberg f. 1846.

a. Ole Hannibal Dorph f. 1824.

b. Karen Andrine Dorph 1838- gift 1865 med Andreas Røisbakken

c. Maren Olava, se nedenfor

d. Oline Marie Dorph f. 1846

e. Margrethe Dorph f. 1855

f. Ole Hannibal Dorph f. 1858.

14. Maren Olava Dorph f. 1841 fikk barn (a) med Olaus Torgersen Nærby 1847-1867 og senere gift med Halvor Mikkelsen f. 1842.

a. Anna Dorthé Dorph 1867-1939 gift 1 med Bersvend Kvernodden gift 2 med John Karelius Aune 1873-1943. Datter: Gudrun Agnes Aune 1906-1984 gift med Herleif Sandnes 1904-1979. Det var Gudrun som startet granskinga av denne slekta.

b. Marit Mikkelsen, se nedenfor.-

c. Mikkel Mikkelsen 1882-1941 gift med Ingebjørg Hovda

d. Johanne Mikkelsen f. 1877

15. Marit Mikkelsen f. 1874 gift med Søren Knutsen Rønsmoen f. 1866

a. Hanna, se nedenfor.

b. Barbro Rønsmoen 1900-1984 gift med Ola Strand f. 1899, etterslekt særlig i Torpa.

c. Knut Rønsmoen f. 1902 ugift.

d. Marie Rønsmoen f. 1906 gift med Knut Øverli f. 1895, etterslekt i Etnedal.

e. Ole Rønsmoen f. 1910 gift med Inger Hestekindøen f. 1913, etterslekt i Etnedal.

g. Arne Rønsmoen 1912-1973 gift med Oddlaug Berg f. 1920, etterslekt i og nær Etnedal.

16. Hanna Rønsmoen f. 1898 gift med Olaf August Sveum 1902-1978.

17a. Palma Julie Sveum f. 1923 gift med Arne M. Sandlie f. 1921. 2 barn og 5 barnebarn.

b. Sverre Magne Sveum f. 1925 gm Ruth Amundsen f. 1924.

c. Arne Henry Sveum f. 1928 gm Edith Lindstad f. 1930.

d. Annie Margareth Sveum f. 1932 gm Gunnar Johnsgård f. 1926.

e. Håkon Ole Sveum f. 1935 gm Minda Randen f. 1933

f. Ingrid Agnete Sveum f. 1936 gm Harry Dahlseng f. 1934.

g. Odd Willy Sveum f. 1943 gm Åse Reidun Overn f. 1944.

Alle disse søsknene har etterslekt, som blir ledd nr. 18 og 19.

Innflytting til Toten

Fra kirkebøkene. Fortsettelse fra hefte nr. 1 1985 s. 28-29. For oversiktens skyld setter vi nå nummer for hver person slik som det er gjort i kirkeboka.

1817 (fortsettelse)

20. Pige Guri Syversdtr. 30 år, tjener, kom fra Ourdahl søndre.
21. Ungkar Jens Davidsen, 24 år, inderst, sig giftet, fra Hundalen.
22. Pige Mari Gulbrandsdtr., 29 år, tiener, fra Hurdalen.
23. Pige Anne Larsdtr. 25 år, tjener, fra Modom.
24. Pige Kari Olsdtr. 24 år, tjener, fra Ourdal nordre.
25. Ungkar Xstian Tonete Berg, 30 år, Krambod-dreng hos Landhandler Hammer, fra Jevnager.
26. Pige Marit Aslaksdtr. 24 år, tiener, fra Gran på Hadeland.
27. Ungkar Hansen Jensen, 29 år, tjener, kom fra Gran på Hadeland.
28. Ungkar Ole Nielsen, 26 år, inderst, fra Hurdalen.

1818

1. Ungkar Ole Hansen Amtsrud, 26 år, tjener, fra Lands prestegjeld. Mannskap Valleby i Land. Soldat lægd.
2. Lars Jensen og hustru Kari Johannesdtr, 34 år og 26 år, kom fra Aurdal i Valdres.
4. Marit Eriksdtr. Espeset, 30 år, tjener, fra Ourdahl i Valdres.
5. Guri Nielsdtr. 26 år, tjener, fra Ourdahl i Valdres.
6. og 7. Ole Nielsen og hustru Hellene Olsdtr. 31 og 27 år, husmannsfolk, fra Lands prestegjeld.
8. og 9. Peder Iversen og hustru Kari Olsdtr. 41 og 36 år, gbr, fra Gran på Hadeland.
10. Ingeborg Henriksdtr. 24 år, tjener, fra Land.

11. Anne Jensdtr., tjener Rogneby,
fra Land.
12. Berte Knudsdtr., tjener Brelie, fra
Land.
13. Enke Dorte Olsdtr. Bøeie, 57 år,
tjener, fra Aurdal nordre.
14. Ungkar Engebret Hansen, 40 år, husmann
fra Gran, Hadeland.
15. Enke Margrete Andersdtr. 70 år,
inderst, fra Gran, Hadeland.
16. Pige Guri Johannesdtr. 39 år, tjener,
fra Ourdal nordre.
17. og 18. Amund Andersen og hustru Sophie
Kjeldsdtr. begge 27 år, lottebrukere på Sukkestad,
kom fra Stange, Hedmark.
19. Ungkar Johannes Olsen, 21 år, tjener,
fra Hurdalen, Lægds No. 38, Hurdalen.
20. Ungkar Anders Olsen, 33 år, inderst, fra
Hurdalen.
21. Pige Mari Gulbrandsdtr. tjener, fra Vardal.
22. og 23. Xstian Olsen og hustru Siri
Pedersdtr. Gjøvik, huusfolk og sygehusforstander,
fra Vardal.
24. Enke Anne Larsdtr., inderst hos ovennævnte,
fra Vardal.
25. Ungkar Johannes Olsen, 24 år, inderst, fra
Land. Mannskab no. 60 i Land.
26. Enke Kari Hansdtr. 33 år, inderst, fra
Vardals prestegjeld.
27. Gjertrud Olsdtr. pige, 25 år, tjener, fra
Land.
28. og 29. Ole Xstensen og hustru Ingeborg
Larsdtr., hos sygehusforstanderen, kom fra Vardal.
30. Ole Olsen TeseEjer, tjener, 24 år, fra
Nes øvre Romerike.
31. Siri Eriksdtr. Pige, 26 år, tjener Øverbye,
fra Ourdal søndre.
32. Nikolava Elisabet Olsdtr. 25 år, tjener
Gran østre, kom fra Hurdalen.
33. Marte Jensdtr. Stranden, 22 år. tjener
Sullestad, kom fra Hurdalen.
34. Pige Ingeborg Gulbrandsdtr. 21 år, tjener
Børsvolden, fra Jevnager, Hadeland.

Missalet fra Vardal. En sluttreplikk.

Jeg takker Torstein Kvale for en fin og givende samtale. Når det gjelder spørsmålet: Hvem var Haluard Alm? Var han totning eller vardøl? - Ja, se det blir etter mitt syn et åpent spørsmål. Vi har jo havnet i et århundre med alt for få skriftlige kilder. Og bare ved å diskutere rundt det som står i missalet, kommer vi ikke til noen slutning. Det er mye som taler for totningen, og mye som taler for vardølingen.

En god del sammenfallende subjektive argumenter kan brukes til støtte for det ene så vel som for det andre: For eksempel: Mot det Kvale anfører "Det kan være at Niels Vegle har funnet det unødvendig å stedfeste henne (Haluard Alms døde datter) fordi hun tilhørte hans menighet i Vardal" kan anføres: "Vegle var en så god personlig venn med folket på Alm i Fjeldsmarken at det falt ham ikke inn å stedfeste det når han nevnte det i missalet".

Det er vel ofte slik at når vi kommer over slike gamle kilder, så hadde vi ønsket at det var stedfestet for kommende slekter. Men hver generasjon skriver for sin.

Jeg var ikke helt klar på et punkt, men også jeg forutsatte at pesten som ble omtalt, gjaldt Alm i Vardal. Jeg mener fortsatt at Haluard Alm like gjerne kan være fra Toten som fra Vardal. Et hjertesukk til slutt: Enda der hadde funnest et skrift som hadde gitt oss noe mer objektivt å holde oss til i tillegg til missalet.

Beste hilsener Tormod Grønland.

Fra Vang, Hedmark

Under arbeidet med Vangsboka (Hedmark) er det lagt vekt på å få med opplysninger om utflyttere fra Vang. Imidlertid vil det være ei grense for hvor mange kilder utenfor distriktet som kan gjennomgås i bygdebokssammenheng. Jeg er derfor interessert i å motta opplysninger om utflyttede vangsokninger til bygdeboka. Dette gjelder folk som bosatte seg i Vestoppland eller ellers i landet. Til gjengjeld kan jeg stille til disposisjon opplysninger fra personalarkivet til Vangsboka.

Med beste hilsen Odd Stensrud, Labben, 2314 Espa.
Telefon 065/80213.

"Nordmenn i Amerika"

Av Bjørn Bakke

Jeg viser til tidligere overlevert notat om "Nordmenn i Amerika". Etter nylig mottatt brev fra USA kan jeg supplere litt. Først til innlegg i Tidsskriftet nr. 1/1985, side 45: Adressen til Naeset er ikke komplett, den skal være:

Professor Gerhard Naeseth
4909 Sherwood Road,
Madison, Wisconsin 53711.
USA.

Som kontakt i sydøstre del av Minnesota kan en mulig adresse være:

Monica M. Lonergen,
Corresponding Genealogist,
Mower County Genealogi Society,
Austin, MN 55912.

Med hensyn på USA-folketellinger kan ihvertfall amerikanere få låne mikrofilm (US census returns in microfilm) gratis. Hvorvidt slike kan lånes ut til Norge, vet jeg ikke. Men kanskje noen vil prøve? Adressen er:

National Archives,
Pennsylvania Ave, and 8th St. NW
Washington DC, 20408
USA.

Slektshistorie i en gammel bok

Stoff som omhandler slektshistorie kan man finne på de merkeligste steder. I Tidsskrift for Vestoppland Slektshistorielag nr. 1. 1985 forteller Bjørn Herberg om en bok fra 1794 som han for 25 år siden fant på gården Herberg i Biri. På siste blad i boka har dens første eier Peder Fredrichsen fortalt om sitt liv og sin familie. Han var først graver og senere skoleholder og underkirkesanger ved Hoff kirke i østre Toten. - Denne Peder Fredrichsen er min oldefar og jeg takker for opplysninger som jeg kan føye til i min slekshistorie.

Peder Fredrichsens datter Marte f. 1781 ble gift i 1828 med Ole Olsen f. 1780. Han var da tjener på Fauchald. De hadde sønnen Ole Olsen født på Fauchald i 1830 og gift med Siri Pedersdr. Øystad f. 1830. De hadde i alt 13 barn. 5 døde som yngre, 5 sønner reiste til Amerika og 3 barn ble igjen i Vestre Toten, deriblant den yngste, Severin Olsen f. 1875. Han var ordfører i Vestre Toten fra 1923 til 1946 og blir i dag ofte benevnt som "gammelordføreren". Han var gift med Karine Davidsdr. Brustuen f. 1869 og de hadde 8 barn. Dette er mine foreldre. Severin Olsen var småbruker og fabrikkarbeider. Hans foreldre dreiv lenge gardsbruk mest som forpaktere. På sine eldre dager dreiv Ole mest som skjemaker. Han kunne ha en 60-70 dusin skjeer under arbeid samtidig. Prisen pr. dusin var vanlig 40 øre, ellers ble mye av skjeene byttet bort i varer.

Hilsen Sigmund Kildal, Raufoss

SLEKTEN

MICHALSEN: SLEKTEN, INNFØRING I ETTEGRANSKING

LÆREBOK+ARBEIDSBOK: 174.-

SLEKT OG FAMILIE, WENCA: 75.-

SLEKTBOKEN, DAM: 68.-

ANESIRKEL: 12.-

ANETAVLE: 4.-

STAMTAVLESKJEMA: 15.-

VI KOPIERE OG BINDER INN SMÅ OG STORE

"AVHANDLINGER" (A4 FORMAT I SMÅ OPPLAG)

 **Brandbu
BOKHANDEL**

2760 BRANDBU

Tlf. (060) 34970

Christian Dag Spangen

var blant de bærende krefter i Hedmark Slekthistorielag, og fra en artikkel som Odd Magnar Syversen har skrevet i LAUTIN 1984 tar vi med et utdrag:

Jeg kjenner ca. 60 trykte arbeider fra Spangens hånd, de fleste er artikler om hedmarksslekter. Den største del av disse ble trykt i Hedmark Slekthistorielags Tidsskrift, men noe finnes også i lokalavisene, i Norsk Slekthistorielags Tidsskrift og Heraldisk Tidsskrift. Dessuten utga Spangen noen mindre separattrykk (bøker). Dette er likevel bare en brøkdel av hans store produksjon - den største del av hans genealogiske arbeider ble aldri trykt. Han nedla et kjempearbeide i Hedmarksregisteret, en registrering over alle kjente dokumenter etc. fra og om Hedemarken inntil 1700. Med alle gode makters hjelp bør dette verket i nær fremtid kunne foreligge mangfoldiggjort, sammen med et senere utarbeidet navnerregister.

Til alt hell er Hedmarksregisteret og Spangens øvrige utrykte arbeider, samt store deler av hans korrespondanse, plassert i Statsarkivet i Hamar. Materialet er katalogisert og kan brukes på arkivets lesesal.

Hasli i Snertingdal

Den gamle Hasli-slekta i Snertingdal er tittel på en artikkel skrevet av Halvard Oudenstad og trykt i Årbok for Gjøvik 1984. Først presenterer forfatteren forskjellige sagn knyttet til garden ispedd med årstall og historiske fakta, så tar han for seg de som har bodd på garden fra de eldste tider og framover. 1528 bodde Finnbo Hasli på garden, og dette meget sjeldne navnet finner en igjen på garden også 100 år seinere. Til sist kommer så ei slektsrekke framover til ca. 1730. Oudenstad kan sitt fag og tar i denne artikkelen opp til drøfting Haslis historie på en kildekritisk måte.

Vi tar svært gjerne i mot opplysninger om artikler og bøker av allmenn interesse. Det er også av betydning at Vestoppland Slekthistorielag får tilsendt nye bøker, som så kan komme alle medlemmene til nytte og glede.

Nyttig bok.

"Norske slektsbøker. En bibliografi" ved Morten Hansen. Oslo 1965.

Først nevnes de viktigste tidsskrifter som en kan forvente å finne slektshistorisk materiale der etter Samlinger og til sist kommer noe svært viktig, nemlig et godt oversyn over slektsbøker i alt 2004 stykker.

Og til sist kommer det viktigste av alt: registeret. Gjennom dette kan en finne fram til forfatter av de forskjellige skrifter og slekter som er omtalt i de nevnte bøkene.

Dette er således en meget nyttig bok for slektsforskere, og det vil være en god start å undersøke gjennom denne hva som finnes av slektshistorisk materiale før en begynner å lete. Er en heldig så kan det tidligere være skrevet om en del av de anene og slektene som en selv er på leitning etter. - Det er selvsagt ønskelig at denne boka kan bli ajourført etterhvert. Mange år har gått siden 1965 og det er ikke få slektsbøker som er kommet ut siden boka Norske slektsbøker kom ut.

Toten Museum

ER MØTESTEDET

SØNDAG 2 JUNI

PROGRAM:

Kl. 14.00 Omvisning i museums-
anlegget.

Kl. 15.00 Embetsmenn og embets-
mannsslekter på Toten.

Kåseri ved Svein E. Ødegaard.

Det er anledning til å kjøpe
forfriskninger i Vollumfjøset
etter omvisningen.

Spørsmål & svar

Ad spørsmål nr. 51 (i nr. 1. for 1985)

Det er der blant annet spurt etter foreldrene til Marte Knudsdr. Solberg gift 1723 med Lars Tordsen Narum (1690-1771). Hun er ikke funnet under "Solberg" i "Totens Slægtshistorie" av H. H. Neumann. Men ved å blad gjennom slektsarkivet under "Knut" har en funnet en mulig, nemlig:

Marte Knutsdr. døpt 7. mars 1700 av foreldre Knut Gulbrandsen Sørli og hustru Ingeborg Pedersdr. Nerseth, som ble gift i 1695. Men det er vanskelig å si sikkert om en her har funnet den rette.

Familien Lars Tordsen bodde 1732, 35 og 38 og trolig også senere i Husestuen i Kolbu og nettopp i Husestuen døde i 1769 ei Marith Knudsdr. 74 år gammel (begravet den 15. mars). Dette kan være den samme som Marte Knudsdr. da det ikke er uvanlig at navna Marit og Marte brukes noe om hverandre. Aldersoppgaver kan en ikke alltid stole på, og det kunne passe bra om Marte Knutsdr. var født omkring 1700.

(AA).

Spørsmål 51

Ett av spørsmålene gjaldt Anne Olsdr. 1782-1822. Spørreren har senere funnet ut at hun var datter til Ole Dagfindsen Hasli i Snertingdal, 1750-1804 og Ragnild Eriksdr. Anbjør, f. 1749. En er også sikker på at Anne Olsdr. var født 1781 og ikke 1782. Disse opplysningene er funnet i avskrift av skifte etter Ole Dagfindsen på Eiktunet.

Spørsmål nr. 52.

I tilknytning til Halvard Oudenstads artikkel om den gamle slekt på Hov i Biri i tidsskrift nr. 1 1985, vil jeg spørre om noen kan gi opplysninger om foreldrene og eventuelt besteforeldrene til Karen Pedersdatter Stuve, gift omkring 1645 med Laurits Baardsen Hov, nevnt som bruker på Hov i 1626.

Med hilsen Ruth Klungseth, Østre Toten.

Spørsmål nr. 53

Opplysninger ønskes om disse personers familie og forfedre.

1. Siver (Syver) Brendbakken, husmann på Brennbakken under Skjerven i Vardal hadde sønnen Christian, døpt 25. oktober 1761. Faddere var Mari Brendbakken og Lars Brendsveen. I 1801 var Christian Syversen 42 år, husmann med jord i Bye og gift med Marte Olsdr. 47 år. De hadde barna: Johanne 15 år, Lars 13 år, Christian 7 år og Berthe 2 år. Lars Christiansen var husmann på Bye, antagelig gift med Lovisa og de hadde datteren Karen.

2. I 1801 var Haldor Andersen 39 år og husmann på Svennes i Biri. Han var gift med Birte Pedersdr. 34 år. De hadde sønnen Peder Haldorsen, døpt 3. søndag i advent 1789, som senere ble smed og husmann på Svennes. Han ble 5. mai 1816 gift med Aaste Olsdr. 30 år og pike på Svennes.

3. Torger Pedersen Tonvold i Nordre Land var første gang gift med Ingeborg Pedersdatter, død 1746. De hadde blant annet sønnen Peder Torvald på Skøien ("Rike-Per Skøien") i Fluberg, død 1794 gift med Marit Haaversdr. Skøien. Det søkes opplysninger om forfedrene til Torger og Ingeborg, samt Torgers øvrige ekteskap.

4. I 1811 kjøpte fullmektig Engebret Sørensen garden Sæteren i Vardal. Han var 2. gang gift med Gunhild Maria (Ketilsdatter?) og døde 10. april 1822, 44 år. Gunhild Maria ble 1824 gift for 2. gang med Even Ellingsen Øverby, som derved fikk Sæteren. Opplysninger om Engebret og Gunhild Maria ønskes.

5. Maria Andersdtr. Teiterudeie (i Gran, nå Eina) var født 1799 og ble begravet 30/3 1882. Hun ble gift med Lars Jonsrudbakken på Sangnes. Maria var datter av Anders Pedersen husmann i Teiterudeie 1801, på Løvlén i Tingelstad (Gran) 1837. Det var skifte etter Anders 8/5 1837. Han var gift med Berte Hansdtr.

Jeg ville være takknemlig for svar på ovennevnte spørsmål. Med hilsen:

Per Henrik Skaug, 3506 Røyse.

Spørsmål nr. 54

Jeg har et spørsmål til Svein-Erik Ødegaards artikkel i nummer 1 for 1985 om "Finneslekt fra Sønsteby på Eina". På side 20 står Jørgen Hansen Dotset gift med Anne Jensdatter. I skiftet etter ham den 19/10 1752 står hun nevnt som Mari Larsdtr. Hva er hennes rette navn? På forhånd takk.

Vennlig hilsen Alf Gyland, Oslo.

Svar på spørsmål nr. 54.

Alf Gyland har spørsmål angående min artikkel om Sønsteby-slekt, der det s. 20 står at Jørgen Hansen Dotset var gift med Anne Jensdatter. Opplysningen er hentet fra vårt slektsarkiv, der det samme står både i Neumanns protokoller og på familieskjemaet.

I artikkelen gjorde jeg oppmerksom på den mangelfulle registreringen av skifter fra Eina i vårt arkiv, og Gyland kan vise til et skifte på Dotset 19. oktober 1752 etter Jørgen Hansen som vi ikke har.

Kona kalles der Mari Larsdatter, og dette er korrekt. Moras navn mangler ofte ved dåpsinnføring i første del av 1700-tallet, men ved ett barn, Berte, døpt i 1735, er det anført: "Mod. Marj Larsd." Noen vielse har vi ikke for ekteparet, og det kan tyde på at de giftet seg i 1733. Kirkeboka mangler nemlig for 1733 og begynnelsen av 1734 for Toten. De eldste barna er et tvillingpar som døde sommeren 1734, døpt da kirkeboka mangler.

Vi takker for rettelsen, som er en nyttig påminnelse om den viktige regelen: sjekk originalkildene når du har tid og mulighet!

Svein-Erik Ødegaard

Spørsmål nr. 55

Jeg vil først takke for et velredigert tidsskrift med mye interessant slektsstoff. Selv om jeg ikke har så mange gamle aner i distriktet, gleder jeg meg til hvert nummer. Men noe gammel slekt har jeg funnet:

Alf Hauger på Jevnaker eide i 1624 1 skpd. i Hauger, "i Nederrøsse paa Toutten 1/2 pd, Korslien ibidem 1 fj., Eiensrud dersammestedz 1 fj., Dottsetter paa forn. Toutten 1 fj., Berger i Løtten sogn Hedemarken 3 huder, Sæmen i Aadallen paa Ringerige 1 sold, Krogrød øde 1 1/2 soldt". I 1642 eide han også gods i følgende garder på Hadeland, Stastad, Berger, Brørby, Grini. I Breienboka omtales han som lensmann.

Hans etterfølger på Hauger var Sjur Engebretsen gift med datteren Åse Alfsdatter, som det er skifte etter 1. mars 1658. Sjur ble så gift med Guri Eriksdatter Helgaker. Sjur var bror av Amund Engebretsen i Norderhov.

Sjur og Åse hadde datteren Ragnhild Sjursdatter Hauger, som det er skifte etter 15. november 1711. Hun ble gift med landdrytteren Lars Torgersen, skifte 5. april 1720. Lars tok nærmest innersvingen på både Ragnhild og hennes foreldre, da hun alt var forlovet med en ungar, Ole Torgersen, tilholdende på Skaugstad på Ringerike. Lars hadde en bror, Knut Torgersen og en halvbror, Torger Olssen. Lars ble annen gang gift med Marte Halvorsdatter fra Rud - Velo. Mine spørsmål i tidsskriftet er følgende:

1. Kjenner noen til Alf Haugers herkomst?
2. Hvor kom Lars Torgersen fra?

Vennlig hilsen Thorleif Solberg, Hønefoss.

Spørsmål nr. 56

Jon Jørgensen Nettum f. 1649, død 1716. Han var gift med Malene Hågensdr. Smeby. De hadde garden Store Nettum. a). Hvem var han? Vet en noe om hans aner? Er han identisk med Jon Jørgensen (14 år i følge tellingen av 1666), og sønn av Jørgen Olsen Huemb (gard nr. 21 s. 3 i manntallet?) Som sagt: Hva vet vi om ham og hans aner? Og når overtok han Nettum?

Tormod Grønland, Aust-Torpa.

Svar på spørsmål 56

Anerekke:

1. Jon Jørgensen Store Nettum fra Søndre Kvem, ca. 1649-1716. Overtok Store Nettum 1687 ved gavebrev fra svigerfar-
en Hågen Paulsen Smeby. Jon Jørgensen var gift med Malene Hågensdr. Smeby ca. 1665-1720.

Foreldre:

2. Jørgen Olsen søndre Kvern fra Tømmerhol, døde på Slagsvoll, ca. 1617-1703
3. NN f. ca. 1618 død 1698, enke etter John Amundsen Kvem.

Besteforeldre:

4. Ole Paulsen Tømmerhol ca. 1596-ca. 1668
5. NN Jørgensdr. Tømmerhol?
- 6.
- 7.

Oldeforeldre:

8. Paul H. Tømmerhol nevnt 1591.
9. NN Eriksdr. Tømmerhol
10. Jørgen Tømmerhol nevnt 1615.
- 11.

Tippoldeforeldre:

16. Harald H. Narum nevnt 1557-91.
- 17.
18. Erik Tømmerhol n. 1557-61.
- Resten ukjent.

Spørsmål 57

Enkemann Arne Simensen Skarasæter giftet seg 8.8.1775 i Aurdal med "pigen" Kari Olsdatter Olmhus. Han er grei å spore bakover. Men Kari Olsdatter kom ikke fra Olmhus. Kan noen hjelpe med opplysninger, er jeg takknemlig. Jeg vet følgende: Det var skifte etter Arne Simensen Skarasæter i 1794. De hadde da barna Sigri 16 år, Ole 12 år, Steingrim 8 år, Arne 4 år. I 1801 er Sigri gift til Fjell, Bruflat. Broren Steingrim er tjenestedreng på garden og mora Kari Olsdatter er gift på nytt med en husmann på garden, Gudbrand Pedersen. Hun er 57 år. Dette stemmer bra med at hun dør 80 år gammel som husmannskone i 1824. Steingrim Arnesen ble siden gift på Solbrekken i Etnedal med enken Anne Jonasdatter. De fikk en datter som har stor etterslekt. Kan noen hjelpe?

Hilsen Kristian Forsethaugen, Bilitt.

Spørsmål 58

Kan noen hjelpe meg med opplysninger om følgende:

1. Erik Pedersen Viberg g.m. Beret Engebretsdtr. Torke i 1779. I følge Vardal bygdebok b. 1 var han skoleholder. Når ble han født og hvor kom han fra?

2. Michel Amundsen g.m. Gunil Pedersdtr. i 1774. Da deres første barn Amund ble født i 1774, kalte de seg Dalborgeie, men da sønn nr. 2 ble født i juni 1777 kalte de seg Riber. Hvor kommer dette navnet fra? Senere kalte de seg Bye og der bodde Gunild som enke 46 år i 1801. Skulle gjerne vite hvor disse to kom fra.

Hvis det er noen av VSHL's medlemmer som har noen av disse navnene blant sine forfedre/mødre, hører jeg gjerne fra dere.

Vennlig hilsen Brit Astri Sviund, Hønefoss.

Spørsmål 59

Jeg ser at mange gjennom lagets tidsskrift får hjelp med forskjellige spørsmål angående slekt. Håper derfor at noen også kan hjelpe meg.

En av mine tippoldeforeldre var Johan Lenersen eller Lennersen, som jeg også har sett det skrevet. Han finnes ikke døpt i kirkebøkene for Land, og må være innflyttet. Han ble gift i Torpa den 12-10-1812 med Anne Hansdtr. Lundeeie og finnes da ikke i innflyttingslister, som bare går tilbake til 1814. Han døde i Torpa den 15-10-1855 og alder da er oppgitt til 72 år. Hvis det er rett, må han være født omkring 1783. Faren må altså ha hett Lener eller Lenner, som jeg synes lyder mere svensk enn norsk? Moren vites intet om. Spørsmål: Kan noen hjelpe meg med opplysninger om disse?

Jeg søker også opplysninger om Ole Andersen f. i Biri 6-10-1822 av foreldre Anders Olsen Svenneseie og Kari Pedersdtr. inderst på Alseth. Ole ble gift i Torpa 1849 og er da skrevet for Bøllerud. I 1870 er han flyttet fra kone og barn, bor i Snertingdal og skrives for Kalverudeiet. Spørsmål: Når og hvor døde Ole Andersen, Biri/Snertingdal? Hvem var hans besteforeldre? I håp om at noen kan hjelpe med opplysninger om disse sier jeg på forhånd takk!

Hilsen Magnar Rustestuen, Dokka.

Spørsmål 60

Hvem var Tore med odel i Gran?

Blant mine forfedre har jeg kommet til Nils Andersen Dyste og Ingeborg Toresdatter. De er omhandlet i dette tidsskrift nr. 3/83 og jeg har med fornyet interesse lest nevnte artikkel. Jeg har prøvd å lete frem ovennevnte Tore og mener at det må være Tore Rustad. Han opptrer i skattelister for bl.a. 1624 og 1642 med følgende jordegods:

Rustad 1 1/2 skippund

Gran 1 pund

Alstad 1/2 pund

En skatteliste for 1660 forteller om dette jordegodset:

Rustad: 1 1/2 skippund til besidderen Tor

Gran: 1 pund og 1/2 hud til Nils Andersen Dyste

Alstad: 1/2 pund til besidderen Erland.

Et skifte på Kvikstad 7. og 27. januar 1728 gir oss følgende slektsopplysninger:

Arvingene er onkler og tanter til den avdødes mor Berte Amundsatter. Vi kan sette opp følgende søskenrekke. (Opp-

lysningene i () er hentet fra andre kilder):

1. Amund, far til ovennevnte Berte Amundsdatter.
2. Torbjørn Skaugerud. (Muligens husmann 1666 under Gran, f. ca. 1605). En sønn Ole Skullerud.
3. Guro Rustad. (Gift med Tor Larsen Lunna, bruker på Rustad nedre).
4. Malene Alstad. (Gift med Erland Alstad. Hun sitter som enke på Alstad 1666).
5. Ingeborg Dyste. (Gift med Nils Andersen Dyste).
6. Siri Skjefstad. (Gift med Peder Halvorsen Skjefstad).

Alle sees å være døde da skiftet ble holdt og skiftet inneholder også navn på de som opptrer på den enkeltes vegne. Savner imidlertid Michel Toresen Gran blant arvingene. Kan noen forklare hvorfor?

Sammenligner vi barneflokkene i slekten, ser vi at Amund er et navn som går igjen. Vi finner Amund blant Tores barn. Likeledes har såvel Guro som Ingeborg sønner ved samme navn. Kanskje er det samme slekten som har sittet på Gran såvel 1557 og 1528? Amund nevnes begge disse årene. 1560 nevnes Ingeborg Gran. Dessverre er nok kildene for få til at vi kan bevise en slik antagelse.

Vennlig hilsen Alf Gyland, Oslo

Det er flere gode sider ved
OPPLAND ARBEIDERBLAD

Lokalstoffet - rikstoffet - utenriksstoffet - og de mange gode tilbud i annonsespaltene.

Bli en aktiv bruker av fylkets største avis, du også!

Les - tips - si din mening i

Oppland
ARBEIDERBLAD

Rambekk, 2800 Gjøvik. Tlf. 75 500

FOR
GJØVIK OG TOTEN LOKALLAG

11. april : Pål Gihle kåserer.
2. mai : Slektshistoriske data på EDB.
Bl.a. vil Bjørn Alund orientere.
5. september : Vi møtes på Eiktunet !
Lissie Norland orienterer, bl.a. om
slektshistoriske kilder.
2. oktober : Finneinnvandring i Oppland,
ved Odd Rognlien.
7. november : Glassverksslekter i Biri, Gjøvik og
Jevnaker, ved Arne I. Brorson.
5. desember : Husmannsslekter i Biri,
ved Bjørn Herberg.
Dessuten valg av styre for lokallaget.

OBS Alle møter, unntatt 5. september, er på Gjøvik
bibliotek kl. 18.30 (1/27).

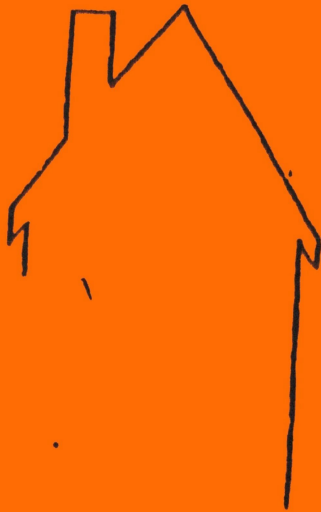
På de enkelte møter vil vi forsøke å legge opp
tilleggsaktiviteter, bl.a. øvelser i gotisk skrift
og elementær innføring i slektsgransking.

Til slutt på alle møter, som før, egne studier, om
ønsket med veiledning av andre, og som samarbeide i
grupper.

VELKOMMEN

Formannen

VI TAR VARE
PÅ DAGENS
VERDIER

VESTOPPLAND SLEKTS
HISTORIELAG TAR VARE
PÅ HISTORISKE VERDIER

GRAN
SPAREBANK
— *selvfolgelig!*

9% rente er godt nok, men DnC Honnørkonto gir deg mer.

- ▶ Egen rådgivningstjeneste for Honnørkonto-kunder.
- ▶ Bankgaranti ved tyveri.
- ▶ Anledning til å bruke bankgiro, Minibank, Eurosjekk og Visa.
- ▶ Vi tar oss av de faste regningene dine.

DnC Honnørkonto er et tilbud til alle som er over 65 år eller mottar alderspensjon. Kom innom en dag og la oss fortelle deg mer.

DnC
- bank for livet